

บทที่ 4

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการก๊วนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาร่วมกันของประชาชนในการจัดการก๊วนพะเยา และพื้นที่โดยรอบ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาประชากรในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาก่อเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- (1) หน่วยงานภาครัฐ ประชาสังคม และองค์กรเอกชน จำนวน 32 ราย
- (2) ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา ซึ่งเป็นประชากรเมือง จำนวน 164 ครัวเรือน
- (3) ประชาชนนอกเขตเทศบาลเมืองพะเยาซึ่งเป็นประชากรชนบทจำนวน 227 ครัวเรือน

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษาถึง ลักษณะการใช้ประโยชน์และการจัดการก๊วนพะเยาและพื้นที่โดยรอบในปัจจุบันของรัฐ ประชาชน และประชาสังคม รวมทั้งรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการก๊วนพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชน และเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการก๊วนพะเยาและพื้นที่โดยรอบระหว่างประชาชนที่มีผลประโยชน์แตกต่างกัน ดังผลจากการศึกษาที่จะได้นำเสนอต่อไปนี้

4.1 ลักษณะการใช้ประโยชน์ การจัดการก๊วนพะเยาและพื้นที่โดยรอบในปัจจุบันของรัฐ ประชาชน และประชาสังคม

4.1.1 หน่วยงานภาครัฐ

ผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพะเยา จำนวนทั้งสิ้น 13 หน่วยงาน ด้วยวิธีการสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากผู้บริหาร โดยใช้แบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์พบว่า

หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพะเยา ที่มีส่วนในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับก๊วนพะเยา และพื้นที่โดยรอบ ส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะด้านการจัดการโดยมีจำนวน 12 หน่วยงาน ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาก๊วนพะเยา อำเภอเมืองพะเยา สำนักงานโครงการชลประทานพะเยา สถานีประมงน้ำจืดจังหวัดพะเยา สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา สำนักงานโยธาธิการจังหวัดพะเยา แขวงทางพะเยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา เทศบาลเมืองพะเยา สำนักงานการประปาพะเยา-ดอกคำใต้ สำนักงานธนารักษ์จังหวัดพะเยา สำนักงานที่ดินจังหวัดพะเยา และเกี่ยวข้องในลักษณะด้านการใช้ประโยชน์จำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ สถานีประมงน้ำจืดจังหวัดพะเยา ใช้น้ำจากก๊วนพะเยาเพื่อการเลี้ยงและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และสำนักงานการประปาพะเยา-ดอกคำใต้ ใช้น้ำจากก๊วนพะเยาเพื่อผลิตเป็นน้ำประปา

ปัจจุบันการใช้ประโยชน์จากกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ในลักษณะที่หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ใช้เป็นแหล่งผลิตน้ำประปา รองลงมาตามลำดับคือ ใช้เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ใช้เป็นแหล่งศึกษาวิจัยด้านทรัพยากรประมง ใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและนันทนาการ และใช้เป็นแหล่งรองรับน้ำทิ้งจากชุมชนเมืองและโดยรอบ ในส่วนของประชาชนในเขตเมืองโดยรอบกวี้นพะเยา มีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการพักผ่อนหย่อนใจ ท่องเที่ยวและนันทนาการ การค้าขาย ได้แก่ การเปิดร้านขายอาหาร ร้านขายของฝาก-ของที่ระลึก และหาบเร่แผงลอยริมกวี้น รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากกวี้นในทางอ้อม คือ การใช้น้ำประปาจากการผลิตของสำนักงานการประปาพะเยา-ดอกคำใต้ สำหรับประชาชนในเขตชนบทโดยรอบกวี้น มีการใช้ประโยชน์ในลักษณะของการใช้น้ำเพื่อทำการเกษตร ได้แก่ การทำนาข้าว นาบัว ทำสวน และปลูกพืชผักต่าง ๆ การใช้เป็นแหล่งทำการประมง ได้แก่ การจับปลาและเพาะพันธุ์ปลา

สภาพปัญหาในปัจจุบันของกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ซึ่งเกิดความเสื่อมโทรมอันเนื่องมาจากการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานภาครัฐและประชาชน อันดับหนึ่งคือ ลักษณะความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำในกวี้นพะเยา เนื่องจากการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนระบายนสู่กวี้นพะเยา รองลงมาตามลำดับคือ ความสามารถในการกักเก็บน้ำลดลงเนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำลำธารทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินลงสู่แหล่งน้ำ ปริมาณสัตว์น้ำลดลงเนื่องจากการจับปลาในฤดูวางไข่และจับปลาด้วยอุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสม และเนื้อที่ของกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบลดลงเนื่องจากการบุกรุกพื้นที่ โดยผู้บริหารภาครัฐส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สภาพปัญหาความเสื่อมโทรมของกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบที่ควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนเป็นอันดับแรกคือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำในกวี้นพะเยา รองลงมาตามลำดับคือ ปัญหาความสามารถในการกักเก็บน้ำลดลง ปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลง และปัญหาเนื้อที่ของกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบลดลง นอกจากนี้ยังเห็นว่าปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรสัตว์น้ำของชุมชนชาวประมงรอบกวี้นที่ชุมชนเรียกร้องให้มีการขยายพื้นที่ทำการประมงเพิ่มขึ้นโดยลดพื้นที่เขตอนุรักษ์สัตว์น้ำนั้น เป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนเช่นกัน

4.1.2 ประชาสังคม และองค์กรเอกชน

ผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาสังคม ได้แก่ ผู้นำชุมชนทั้งในและนอกเขตเทศบาล จำนวน 7 ราย และผู้นำองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 7 ราย ส่วนองค์กรเอกชน ได้แก่ ผู้นำองค์กรจำนวน 5 ราย ด้วยวิธีสอบถามข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์พบว่า

ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ มีสถานภาพเป็นทั้งผู้นำในองค์กรของชุมชนและสมาชิกกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน อาทิเช่น ประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) สมาชิกสภา อบต. ผู้นำอาสาชุมชน ประธานชุมชน สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มเกษตรกรทำนา กลุ่มจักสานผักตบชวา กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มตัดเย็บ กลุ่มงานฝีมือเครื่องปั้น

คินเผา-การเจาะแคะครกหิน กลุ่มประจาคมหมู่บ้าน และกลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น

การใช้ประโยชน์จากกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชนในชุมชน ส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์ในด้านการประมง โดยการจับสัตว์น้ำทั้งเพื่อการบริโภคในครัวเรือน และขายเพื่อเลี้ยงชีพ รองลงมาตามลำดับคือ การใช้น้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ การทำนา ปลูกพืชผักสวนครัว การใช้ทรัพยากรจากกัวนเพื่อการค้าขาย ได้แก่ การนำผลิตภัณฑ์มาสานเป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ การเก็บดอกบัวและผักบัวเพื่อขาย การใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคในครัวเรือนโดยสูบน้ำจากกัวนเพื่อใช้ทำประปาหมู่บ้าน การใช้กัวนเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจโดยใช้เป็นที่ออกกำลังกาย ชมทัศนียภาพ และเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์และจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ประเพณีลอยกระทง

สำหรับการใช้ประโยชน์จากกัวนและพื้นที่โดยรอบของหน่วยงานภาครัฐนั้น ส่วนใหญ่จะใช้ในการนำน้ำจากกัวนไปผลิตเป็นน้ำประปา รองลงมาคือ ด้านประมงโดยการเพาะเลี้ยงและปล่อยพันธุ์ปลาเพื่อการวิจัยและให้ประชาชนจับเป็นอาหารและขายเลี้ยงชีพ และใช้เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชมกัวนพะเยา โดยการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้แก่ ถนนเลียบกัวน พนังกันตลิ่ง สวนหย่อม โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยาเพื่อให้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและชมทัศนียภาพของกัวนพะเยา

ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่กล่าวว่า มีสภาพที่ต่างไปจากอดีตมาก โดยปัจจุบันกัวนมีสภาพตื้นเขินและน้ำในกัวนสกปรก ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการบุกรุกพื้นที่และการทิ้งของเสียลงในกัวน ได้แก่ น้ำเสีย สารพิษ สารเคมี และขยะต่าง ๆ อันเกิดจากการขาดจิตสำนึกของบุคคลที่เห็นแก่ตัว และแสวงหาผลประโยชน์จากกัวนโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อส่วนรวม รวมทั้งองค์กรของรัฐไม่เข้มแข็งพอและไม่มีความรับผิดชอบในการจัดการ

ปัจจุบันมีการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จากหน่วยงานภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการจัดการในลักษณะการดูแลรักษา การก่อสร้างบำรุง การออกกฎระเบียบและการพัฒนาฟื้นฟูในส่วนขององค์กรชาวบ้านที่มีพื้นที่ติดกัวนพะเยา ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบลและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน มีการจัดการบ้างในด้านการดูแลรักษา เช่น การรณรงค์ในเรื่องของการรักษาความสะอาดของกัวน โดยจัดให้มีการขุดลอกทำความสะอาดในส่วนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเป็นประจำและรณรงค์ให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบโดยไม่ทิ้งของเสียลงไปในกัวน สำหรับองค์กรเอกชน มีส่วนในการจัดการด้านการให้ความรู้ความเข้าใจแก่คนในชุมชนเกี่ยวกับเรื่องของสิทธิในการใช้ประโยชน์และหน้าที่ในการช่วยกันอนุรักษ์กัวนพะเยา

ลักษณะการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบโดยภาครัฐนั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีข้อดีในด้านความพร้อมของงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการจัดการพัฒนากัวน แต่มีข้อเสียในด้านการจัดการ คือ เมื่อมีการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกัวนพะเยาจะดำเนินการ โดยไม่มีการประสานงานเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน และไม่มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบ

ก่อนเพื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชน ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานของรัฐกับคนในชุมชนขึ้น

ในส่วนของกรณีมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชนในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่กล่าวว่า มีส่วนร่วมบ้างในเรื่องของการอนุรักษ์เฉพาะภายในเขตพื้นที่ของตน แต่ไม่มีบทบาทสำคัญในภาพรวมทั้งหมดของกว๊าน เช่น การเข้าไปมีบทบาทในการร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการที่จะมีผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของกว๊านพะเยา ทั้งนี้เกิดจากการที่ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเองและขาดการสนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าวจากหน่วยงานของรัฐเองด้วย

สำหรับความเห็นเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชนนั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีความจำเป็นโดยจะต้องให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดการร่วมกับภาครัฐ เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของชุมชน การร่วมกำหนดนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการจัดการกว๊าน การเสนอประชาพิจารณ์ ทั้งนี้ แนวทางหรือรูปแบบในการเข้าไปมีส่วนร่วม ควรเป็นไปในลักษณะการมีตัวแทนจากชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนที่มีการใช้ประโยชน์จากกว๊าน โดยตรงร่วมเป็นคณะกรรมการระดับชุมชนท้องถิ่น และจังหวัด รวมทั้งการจัดตั้งและรวมกลุ่มเพื่อการดูแลและจัดการกว๊านทั้งในลักษณะของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์กว๊านพะเยา

4.1.3 ประชาชน

ผู้ศึกษา ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน 391 คน เป็นประชาชนในเขตเทศบาล หรือประชากรเมือง 164 คน และประชาชนนอกเขตเทศบาล หรือประชากรชนบท 227 คน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับการมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยา ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารความเสื่อมโทรมของกว๊าน ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์จากกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ และข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ เพื่อหาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกับการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ทางด้านประชากร เศรษฐกิจ ระยะเวลาในการตั้งครัวเรือน และระยะห่างของครัวเรือนจากกว๊านพะเยา

อายุ ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างระหว่างประชากรเมืองกับประชากรชนบท พบว่าประชากรเมืองส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่างต่ำกว่า 20-30 ปี (ร้อยละ 11.0) ซึ่งเป็นช่วงอายุที่น้อยกว่าประชากรชนบทที่ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-50 ปี (ร้อยละ 56.4)

ระดับการศึกษา ประชากรเมืองส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับที่สูงกว่าประชากรชนบท โดยประชากรเมืองมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 40.8) ส่วนประชากรชนบทมีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 85.5)

อาชีพ ประชากรเมืองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและค้าขายมากที่สุด (ร้อยละ 27.5 และ 24.4 ตามลำดับ) ส่วนประชากรชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในด้านการเกษตร (ร้อยละ 57.6)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชากรเมืองและประชากรชนบทส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพหลักและอาชีพเสริม เฉลี่ยแล้วต่ำกว่า 3,000 - 4,000 บาท เท่ากัน โดยประชากรเมืองมีรายได้จากอาชีพหลักร้อยละ 37.8 และจากอาชีพเสริมร้อยละ 45.2 ส่วนประชากรชนบทมีรายได้จากอาชีพหลักร้อยละ 89.9 และจากอาชีพเสริมร้อยละ 59.4

ระยะเวลาในการตั้งครัวเรือนอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน ประชากรเมืองและประชากรชนบทส่วนใหญ่ตั้งครัวเรือนอยู่เป็นเวลาตั้งแต่ 21 - 25 ปีขึ้นไป มากที่สุด โดยประชากรเมืองมีจำนวนร้อยละ 59.1 และประชากรชนบทมีจำนวนร้อยละ 73.6

ระยะห่างของครัวเรือนจากบ้านพะเยา ประชากรเมืองและประชากรชนบทส่วนใหญ่มีครัวเรือนห่างจากบ้านพะเยา 400 - 500 เมตรขึ้นไป มากที่สุด โดยประชากรเมืองมีจำนวนร้อยละ 36.6 และประชากรชนบทมีจำนวนร้อยละ 58.1

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของข้อมูลพื้นฐาน

ลักษณะส่วนบุคคล	ประชากรเมือง		ประชากรชนบท		ครัวเรือน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. อายุ					
ต่ำกว่า 20 ปี – 30 ปี	75	45.7	25	11.0	
31 ปี – 50 ปี	57	34.8	128	56.4	
51 ปี – 60 ปีขึ้นไป	32	19.5	74	32.6	
รวม	164	100	227	100	391
2. การศึกษา					
ระดับประถมศึกษา	36	22.0	194	85.5	
ระดับมัธยมศึกษา	67	40.8	26	11.4	
ระดับอนุปริญญา	21	12.8	4	1.8	
ระดับปริญญา	40	24.4	3	1.3	
รวม	164	100	227	100	391
3. อาชีพหลัก					
ไม่มี	29	17.7	5	2.2	
การเกษตร (ทำนา – ทำสวน)	5	3.0	131	57.6	
ประมง	11	6.7	19	8.4	
ค้าขาย	40	24.4	14	6.2	
รับจ้าง	45	27.5	39	17.2	
รับราชการ	34	20.7	19	8.4	
รวม	164	100	227	100	391
4. รายได้อาชีพหลักเฉลี่ยเดือนละ					
ไม่มี	29	17.7	5	2.2	
ต่ำกว่า 3,000 – 4,000 บาท	62	37.8	204	89.9	
4,100 – 6,000 บาท	34	20.7	12	5.3	
6,100 – 7,000 บาท ขึ้นไป	39	23.8	6	2.6	
รวม	164	100	227	100	391

ลักษณะส่วนบุคคล	ประชากรเมือง		ประชากรชนบท		ครัวเรือน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
5. อาชีพเสริม					
ไม่มี	85	51.8	83	36.6	
ทอผ้า-ทำผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา	8	4.9	20	8.8	
ปลูกบัวขาย-เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	15	9.1	20	8.8	
ทำปลาสาม-ค้าขาย	47	28.7	24	10.6	
รับจ้างทั่วไป	9	5.5	80	35.2	
รวม	164	100	227	100	391
6. รายได้อาชีพเสริมเฉลี่ยเดือนละ					
ไม่มี	85	51.8	83	36.6	
ต่ำกว่า 3,000 – 4,000 บาท	74	45.2	135	59.4	
4,001 – 6,000 บาท	4	2.4	7	3.1	
6,100 – 7,000 บาทขึ้นไป	1	0.6	2	0.9	
รวม	164	100	227	100	391
7. ระยะเวลาที่ตั้งครัวเรือนอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน					
น้อยกว่า 5 ปี – 10 ปี	36	22.0	30	13.2	
11 ปี – 20 ปี	31	18.9	30	13.2	
21 ปี – 25 ปีขึ้นไป	97	59.1	167	73.6	
รวม	164	100	227	100	391
8. ระยะห่างของครัวเรือนจาก กว๊านพะเยา					
ไม่ถึง 100 เมตร – 100 เมตร	54	32.9	24	10.6	
200 เมตร – 300 เมตร	50	30.5	71	31.3	
400 เมตร – 500 เมตร ขึ้นไป	60	36.6	132	58.1	
รวม	164	100	227	100	391

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยา

การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาของประชาชนทั้งประชากรเมืองและประชากรชนบท ส่วนใหญ่จะมองในลักษณะเดียวกัน คือ มองว่ากว๊านพะเยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ (ประชากรเมืองร้อยละ 90.9 และประชากรชนบทร้อยละ 99.6) เป็นแหล่งผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภค-บริโภค (ประชากรเมืองร้อยละ 98.8 และประชากรชนบทร้อยละ 90.3) เป็นแหล่งรองรับของเสียจากท่อระบายน้ำในเมือง (ประชากรเมืองร้อยละ 70.1 และประชากรชนบทร้อยละ 77.5) เป็นแหล่งรองรับของเสียจากครัวเรือนของประชาชนที่อยู่รอบกว๊าน (ประชากรเมืองร้อยละ 63.8 และประชากรชนบทร้อยละ 43.6) เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการเกษตร ได้แก่ การทำสวน นาข้าว นาบัว ด้านการประมง ได้แก่ จับปลา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ด้านการค้า ได้แก่ การขายอาหารริมกว๊าน การเก็บทรัพยากรจากกว๊าน คือ บัวและผักตบชวา (ประชากรเมืองร้อยละ 82.3, 93.9 และ 87.8 ตามลำดับ ประชากรชนบทร้อยละ 93.8, 96.9 และ 91.2 ตามลำดับ) และมองว่ากว๊านพะเยาเป็นความภาคภูมิใจของคนพะเยา (ประชากรเมืองร้อยละ 92.7 และประชากรชนบทร้อยละ 91.6)

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของกว๊านพะเยาในปัจจุบัน ทั้งประชากรเมืองและประชากรชนบท ส่วนใหญ่มองว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต (ประชากรเมืองร้อยละ 98.8 และประชากรชนบทร้อยละ 94.7) โดยมองว่าเป็นไปในทางที่ดีขึ้นในด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบ ด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊าน เช่น ถนนรอบกว๊าน สวนหย่อม ด้านปริมาณน้ำที่มีเพียงพอต่อความต้องการใช้ (ประชากรเมืองร้อยละ 76.2, 89.6 และ 61.6 ตามลำดับ และประชากรชนบทร้อยละ 82.4, 86.8 และ 79.7 ตามลำดับ) และมองว่าเป็นไปในทางที่เลวลงในด้านของปริมาณสัตว์น้ำลดลง ด้านคุณภาพของน้ำต่ำลง ด้านความตื้นเขินของกว๊าน ด้านวัชพืชน้ำมีมากเกินไป และด้านเนื้อที่ของกว๊านลดน้อยลงเนื่องจากการบุกรุกพื้นที่ (ประชากรเมืองร้อยละ 68.9, 76.2, 79.3, 55.5 และ 84.8 ตามลำดับ และประชากรชนบทร้อยละ 60.4, 68.7, 70.9, 61.7 และ 70.9 ตามลำดับ)

ตารางที่ 7 แสดงลักษณะการมองภาพลักษณ์ของครัวเรือนพะเยา

ลักษณะการมอง ภาพลักษณ์ครัวเรือน พะเยา	ประชากรเมือง (ร้อยละ)			ประชากรชนบท (ร้อยละ)			รวม ครัว เรือน
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
1.เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ	15 (9.1)	149 (90.9)	164 (100)	1 (0.4)	226 (99.6)	227 (100)	391
2.เป็นแหล่งผลิตน้ำประปาเพื่ออุปโภค-บริโภค	2 (1.2)	162 (98.8)	164 (100)	22 (9.7)	205 (90.3)	227 (100)	391
3.เป็นแหล่งรองรับของเสียจากท่อระบายน้ำในเมือง	49 (29.9)	115 (70.1)	164 (100)	51 (22.5)	176 (77.5)	227 (100)	391
4.เป็นแหล่งรองรับของเสียจากครัวเรือนของประชาชนที่อยู่รอบกว๊าน	61 (37.2)	103 (63.8)	164 (100)	128 (56.4)	99 (43.6)	227 (100)	391
5.เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการเกษตร (ทำสวน นา ข้าว นาบัว นากก)	29 (17.7)	135 (82.3)	164 (100)	14 (6.2)	213 (93.8)	227 (100)	391
6.เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการประมง (จับปลาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)	10 (6.1)	154 (93.9)	164 (100)	7 (3.1)	220 (96.9)	227 (100)	391
7.เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการค้าขาย(ขายอาหารริมกว๊าน ขายบัว ผักตบชวา)	20 (12.2)	144 (87.8)	164 (100)	20 (8.8)	207 (91.2)	227 (100)	391
8.เป็นความภาคภูมิใจของคนพะเยา	12 (7.3)	152 (92.7)	164 (100)	19 (8.4)	208 (91.6)	227 (100)	391

ลักษณะการมอง ภาพลักษณ์กวีวัน พะเยา	ประชากรเมือง (ร้อยละ)			ประชากรชนบท (ร้อยละ)			รวม ครัว เรือน
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
9.กวีวันพะเยาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต	2 (1.2)	162 (98.8)	164 (100)	12 (5.3)	215 (94.7)	227 (100)	391
10.การเปลี่ยนแปลงของกวีวันเป็นไปในทางที่ดีขึ้น	24 (14.6)	140 (85.4)	164 (100)	74 (32.5)	153 (67.4)	227 (100)	391
11.การเปลี่ยนแปลงของกวีวันเป็นไปในทางที่เลวลง	19 (11.6)	145 (88.4)	164 (100)	90 (39.6)	137 (60.4)	227 (100)	391
12.การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านความสะอาดของกวีวันและพื้นที่โดยรอบ	39 (23.8)	125 (76.2)	164 (100)	40 (17.6)	187 (82.4)	227 (100)	391
13.การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านทัศนียภาพโดยรวมของกวีวัน(ถนนรอบกวีวัน สวนหย่อม)	17 (10.4)	147 (89.6)	164 (100)	30 (13.2)	197 (86.8)	227 (100)	391
14.การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้น	111 (67.7)	53 (32.3)	164 (100)	137 (60.4)	90 (39.6)	227 (100)	391
15.การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านปริมาณน้ำมีมากเพียงพอต่อความต้องการใช้	63 (38.4)	101 (61.6)	164 (100)	46 (20.3)	181 (79.7)	227 (100)	391
16.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านความสะอาดของกวีวันและพื้นที่โดยรอบ	120 (73.2)	44 (26.8)	164 (100)	185 (81.5)	42 (18.5)	227 (100)	391

ลักษณะการ มองภาพ ลักษณะกวีวัน พะเยา	ประชากรเมือง (ร้อยละ)			ประชากรชนบท (ร้อยละ)			รวม ครัว เรือน
	ไม่ใช่	ใช่	รวม	ไม่ใช่	ใช่	รวม	
17.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านทัศนียภาพโดยรวมของกวีวัน	145 (88.4)	19 (11.6)	164 (100)	197 (86.8)	30 (13.2)	227 (100)	391
18.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านปริมาณสัตว์น้ำลดลง	51 (31.1)	113 (68.9)	164 (100)	90 (39.6)	137 (60.4)	227 (100)	391
19.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้	101 (61.6)	63 (38.4)	164 (100)	181 (79.7)	46 (20.3)	227 (100)	391
20.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านคุณภาพของน้ำต่ำลง	39 (23.8)	125 (76.2)	164 (100)	71 (31.3)	156 (68.7)	227 (100)	391
21.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านความตื่นเงินของกวีวัน	34 (20.7)	130 (79.3)	164 (100)	66 (29.1)	161 (70.9)	227 (100)	391
22.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านวัชพืชน้ำมีมากเกินไป	73 (44.5)	91 (55.5)	164 (100)	87 (38.3)	140 (61.7)	227 (100)	391
23.การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านเนื้อที่ของกวีวันลดน้อยลง เนื่องจากการบุกรุกพื้นที่	25 (15.2)	139 (84.8)	164 (100)	66 (29.1)	161 (70.9)	227 (100)	391

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารความเสื่อมโทรมของกวีาน และการได้รับประโยชน์จากกวีานพะยาและพื้นที่โดยรอบ

- ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารความเสื่อมโทรมของกวีานพะยาและพื้นที่โดยรอบ การได้รับข่าวสารข้อมูลของประชากรเมืองและประชากรชนบท ในด้านที่เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวีานพะยาและพื้นที่โดยรอบ พบว่า ส่วนใหญ่ของประชากรเมืองและประชากรชนบททราบถึงสภาพความเสื่อมโทรมในปัจจุบันของกวีานในระดับเท่ากัน คือ ปานกลาง (ประชากรเมืองร้อยละ 42.7 และประชากรชนบทร้อยละ 48.0) โดยเห็นว่าสภาพของกวีานพะยามีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตในระดับมากเท่ากัน (ประชากรเมืองร้อยละ 50.6 และประชากรชนบทร้อยละ 49.3) ซึ่งสภาพความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นนั้นทราบได้โดย มองเห็นได้ด้วยตนเองในระดับมากที่สุดเท่ากัน (ประชากรเมืองร้อยละ 48.8 และประชากรชนบทร้อยละ 59.9) จากการบอกของเพื่อนบ้านในระดับมาก (ประชากรชนบทร้อยละ 45.8) และระดับปานกลาง (ประชากรเมืองร้อยละ 29.9) ทราบจากผู้นำชุมชนในระดับเท่ากันคือ ปานกลาง (ประชากรเมืองร้อยละ 31.7 และประชากรชนบทร้อยละ 44.9) ทราบจากหน่วยงานของรัฐและจากการเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงในระดับน้อยที่สุด (ประชากรเมืองร้อยละ 31.7 และ 51.2 ตามลำดับ) และในระดับปานกลาง (ประชากรชนบทร้อยละ 41.0 และ 34.4 ตามลำดับ) ทราบโดยการอ่านจากสื่อต่าง ๆ และฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ในระดับเท่ากัน คือ ปานกลาง (ประชากรเมืองร้อยละ 28.0 และ 36.6 ตามลำดับ และประชากรชนบทร้อยละ 35.2 และ 33.9 ตามลำดับ)

ข่าวสารความเสื่อมโทรมของกวีานพะยาที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ นั้น พบว่าข่าวสารที่น่าเชื่อถือได้ในระดับมาก คือ ข่าวสารจากการบอกของเพื่อนบ้าน (ประชากรเมืองร้อยละ 29.3 และประชากรชนบทร้อยละ 36.6) รองลงมา มีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลางคือ จากผู้นำชุมชน (ประชากรเมืองร้อยละ 35.4 และประชากรชนบทร้อยละ 45.8) จากหน่วยงานของรัฐ (ประชากรเมืองร้อยละ 31.1 และประชากรชนบทร้อยละ 43.6) จากสื่อต่าง ๆ (ประชากรเมืองร้อยละ 31.7 และประชากรชนบทร้อยละ 43.2) และจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ (ประชากรเมืองร้อยละ 36.6 และประชากรชนบทร้อยละ 40.1) โดยประชากรเมืองเห็นว่าข่าวสารที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงมีความน่าเชื่อถือในระดับน้อย (ร้อยละ 29.9) ในขณะที่ประชากรชนบทเห็นว่ามีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลาง (ร้อยละ 48.5)

ตารางที่ 8 แสดงระดับการได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวีวัน

ข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวีวัน	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
1.ระดับความเสื่อมโทรมในปัจจุบันของกวีวันจากการรับรู้ของกลุ่ม							
• ประชากรเมือง	22 (13.4)	50 (30.5)	70 (42.7)	10 (6.1)	12 (7.3)	164 (100.0)	ปานกลาง
• ประชากรชนบท	28 (12.3)	61 (26.9)	109 (48.0)	20 (8.8)	9 (4.0)	227 (100.0)	ปานกลาง
2.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพของกวีวันในปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต							
• ประชากรเมือง	42 (25.6)	83 (50.6)	32 (19.5)	6 (3.7)	1 (0.6)	164 (100.0)	มาก
• ประชากรชนบท	50 (22.0)	112 (49.3)	55 (24.2)	7 (3.1)	3 (1.3)	227 (100.0)	มาก
3.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นซึ่งทราบโดยการมองเห็นได้ด้วยตนเอง							
• ประชากรเมือง	80 (48.8)	52 (31.7)	26 (15.9)	1 (0.6)	5 (3.0)	164 (100.0)	มากที่สุด
• ประชากรชนบท	136 (59.9)	59 (26.0)	28 (12.3)	3 (1.3)	1 (0.4)	227 (100.0)	มากที่สุด

ข่าวสารเกี่ยวกับความ เสื่อมโทรมของกวีาน	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
4.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นจากการบอกของเพื่อนบ้าน							
● ประชากรเมือง	13 (7.9)	48 (29.3)	49 (29.9)	15 (9.1)	39 (23.8)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	23 (10.1)	104 (45.8)	46 (20.3)	31 (13.7)	23 (10.1)	227 (100.0)	มาก
5.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้น ซึ่งทราบจากผู้นำชุมชน							
● ประชากรเมือง	14 (8.5)	28 (17.1)	52 (31.7)	31 (18.9)	39 (23.8)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	10 (4.4)	60 (26.4)	102 (44.9)	33 (14.5)	22 (9.7)	227 (100.0)	ปาน กลาง
6.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้น ซึ่งทราบจากหน่วยงานของรัฐ							
● ประชากรเมือง	14 (8.5)	26 (15.9)	31 (18.9)	41 (25.0)	52 (31.7)	164 (100.0)	น้อยที่ สุด
● ประชากรชนบท	15 (6.6)	50 (22.0)	93 (41.0)	39 (17.2)	30 (13.2)	227 (100.0)	ปาน กลาง
7.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้น ซึ่งทราบจากการเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจง							
● ประชากรเมือง	10 (6.1)	8 (4.9)	23 (14.0)	39 (23.8)	84 (51.2)	164 (100.0)	น้อยที่ สุด
● ประชากรชนบท	14 (6.2)	41 (18.1)	78 (34.4)	60 (26.4)	34 (15.0)	227 (100.0)	ปาน กลาง

ข่าวสารเกี่ยวกับความ เสื่อมโทรมของกร๊ววัน	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
8.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้น ซึ่งทราบจากการอ่านสื่อต่าง ๆ							
• ประชากรเมือง	8 (4.9)	22 (13.4)	46 (28.0)	44 (26.8)	44 (26.8)	164 (100.0)	ปาน กลาง
• ประชากรชนบท	14 (6.2)	40 (17.6)	80 (35.2)	48 (21.1)	45 (19.8)	227 (100.0)	ปาน กลาง
9.ระดับการรับรู้เกี่ยวกับความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้น ซึ่งทราบจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์							
• ประชากรเมือง	10 (6.1)	19 (11.6)	60 (36.6)	34 (20.7)	41 (25.0)	164 (100.0)	ปาน กลาง
• ประชากรชนบท	18 (7.9)	35 (15.4)	77 (33.9)	51 (22.5)	46 (20.3)	227 (100.0)	ปาน กลาง
10.ข่าวสารความเสื่อมโทรมของกร๊ววันที่ทราบจากการบอกของเพื่อนบ้าน มีความน่าเชื่อถือในระดับ							
• ประชากรเมือง	17 (10.4)	48 (29.3)	47 (28.7)	20 (12.2)	32 (19.5)	164 (100.0)	มาก
• ประชากรชนบท	61 (26.9)	83 (36.6)	42 (18.5)	22 (9.7)	19 (8.4)	227 (100.0)	มาก
11.ข่าวสารความเสื่อมโทรมของกร๊ววันที่ทราบจากผู้นำชุมชน มีความน่าเชื่อถือในระดับ							
• ประชากรเมือง	11 (6.7)	47 (28.7)	58 (35.4)	16 (9.8)	32 (19.5)	164 (100.0)	ปาน กลาง
• ประชากรชนบท	24 (10.6)	67 (29.5)	104 (45.8)	14 (6.2)	18 (7.9)	227 (100.0)	ปาน กลาง

ข่าวสารเกี่ยวกับความ เสื่อมโทรมของกวีวัน	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
12. ข่าวสารความเสื่อม โทรมของกวีวันที่ทราบ จากหน่วยงานของรัฐ มี ความน่าเชื่อถือในระดับ							
● ประชากรเมือง	10 (6.1)	38 (23.2)	51 (31.1)	27 (16.5)	38 (23.2)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	18 (7.9)	62 (27.3)	99 (43.6)	27 (11.9)	21 (9.3)	227 (100.0)	ปาน กลาง
13. ข่าวสารความเสื่อม โทรมของกวีวันที่ทราบ จากการเข้าร่วมประชุม ฟังคำชี้แจง มีความน่า เชื่อถือในระดับ							
● ประชากรเมือง	8 (4.9)	26 (15.9)	39 (23.8)	49 (29.9)	42 (25.6)	164 (100.0)	น้อย
● ประชากรชนบท	13 (5.7)	42 (18.5)	110 (48.5)	39 (17.2)	23 (10.1)	227 (100.0)	ปาน กลาง
14. ข่าวสารความเสื่อม โทรมของกวีวันที่ทราบ จากการอ่านจากสื่อ ต่างๆ มีความน่าเชื่อถือ ในระดับ							
● ประชากรเมือง	8 (4.9)	17 (10.4)	52 (31.7)	47 (28.7)	40 (24.4)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	13 (5.7)	40 (17.6)	98 (43.2)	49 (21.6)	27 (11.9)	227 (100.0)	ปาน กลาง
15. ข่าวสารความเสื่อม โทรมของกวีวันที่ทราบจาก การฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ มีความน่าเชื่อถือในระดับ							
● ประชากรเมือง	10 (6.1)	18 (11.0)	60 (36.6)	38 (23.2)	38 (23.2)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	17 (7.5)	40 (17.6)	91 (40.1)	51 (22.5)	28 (12.3)	227 (100.0)	ปาน กลาง

- ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ

ลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชากรเมือง ในระดับที่มากที่สุด ได้แก่ การใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 54.3) ใช้น้ำเพื่อการอุปโภค (ร้อยละ 45.7) ใช้น้ำเพื่อการบริโภค (ร้อยละ 40.9) และใช้เพื่อการค้าขายโดยเปิดร้านขายอาหารริมกวี้น (ร้อยละ 47.6) รองลงมาในระดับมาก คือ การประมงโดยการจับปลาและสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคในครัวเรือน (ร้อยละ 32.9) การจับปลาและสัตว์น้ำเพื่อนำไปขาย (ร้อยละ 20.7) ใช้เป็นที่เพาะเลี้ยงปลาและสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ (ร้อยละ 20.1) และการค้าขายลักษณะหาบเร่ แผงลอยริมกวี้น (ร้อยละ 20.7) โดยลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวี้นที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้น้ำเพื่อทำการเกษตร คือ ทำสวน (ร้อยละ 29.9) ทำนาข้าว (ร้อยละ 29.3) ทำนาบัว (ร้อยละ 15.9) ทำนาถก (ร้อยละ 86.0)

ในส่วนของประชากรชนบท ลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ มีความแตกต่างไปจากประชากรเมืองโดยลักษณะที่ใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุดได้แก่ การใช้น้ำเพื่อทำการเกษตรคือ การทำนาข้าว (ร้อยละ 24.2) การประมงโดยการจับปลาและสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคในครัวเรือน (ร้อยละ 33.9) และการจับปลาและสัตว์น้ำเพื่อนำไปขาย (ร้อยละ 30.4) และมีลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวี้นในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้เพื่อการค้าขาย คือ ร้านขายอาหารริมกวี้น (ร้อยละ 65.2) หาบเร่ แผงลอยริมกวี้น (ร้อยละ 38.8) เก็บบัวในกวี้นขาย (ร้อยละ 41.9) สีนค้ำทำจากผักตบชวา (ร้อยละ 49.8) เก็บผักตบชวานำไปเป็นอาหารสัตว์ (ร้อยละ 63.9) และการเก็บสาหร่ายเพื่อขายเป็นอาหารสัตว์ (ร้อยละ 57.3) เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการใช้ประโยชน์ในระดับที่มากที่สุดของประชากรเมืองกับประชากรชนบท พบว่า มีความแตกต่างกันโดยประชากรเมืองมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะโดยอ้อม ได้แก่ การใช้กวี้นเป็นทำเลเพื่อการค้าขาย ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และใช้น้ำประปาที่ผลิตจากกวี้นเพื่อการอุปโภค - บริโภค ในขณะที่ประชากรชนบทส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์ในลักษณะโดยตรง ได้แก่ การใช้เพื่อการเกษตร การประมงทั้งเพื่อบริโภคในครัวเรือนและขายเพื่อเลี้ยงชีพ

การได้รับ หรือการใช้ประโยชน์จากกวี้นในปัจจุบันมีความแตกต่างไปจากอดีต โดยประชากรเมืองได้รับเพิ่มขึ้นในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 27.4) ได้รับลดน้อยลงในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 29.3) และได้รับเท่าเดิมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.1) ในขณะที่ประชากรชนบทได้รับเพิ่มขึ้น ได้รับลดน้อยลง และได้รับเท่าเดิมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40.1, 41.9 และ 47.6 ตามลำดับ)

ประโยชน์จากกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบที่ประชากรเมืองต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ การพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 63.4) การอุปโภค - บริโภค (ร้อยละ 51.2) การเกษตร (ร้อยละ 34.8) การประมง (ร้อยละ 43.9) และ การค้าขาย (ร้อยละ 42.7) ส่วนประชากรชนบทต้องการใช้ประโยชน์จากกวี้นในระดับที่มากที่สุด คือ การประมง (ร้อยละ 35.2) รองลงมาในระดับมาก ได้แก่

การเกษตร (ร้อยละ 32.6) และการพักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละ 35.2) สำหรับในระดับปานกลาง คือ การอุปโภค – บริโภค (ร้อยละ 42.7) และการค้าขาย (ร้อยละ 33.5)

ตารางที่ 9 แสดงระดับลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวางพะเยาและพื้นที่โดยรอบ

การใช้ประโยชน์จาก กวางและพื้นที่โดยรอบ	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
1.การพักผ่อนหย่อนใจ							
• ประชากรเมือง	89 (54.3)	51 (31.1)	16 (9.8)	6 (3.7)	2 (1.2)	164 (100.0)	มากที่สุด
• ประชากรชนบท	58 (25.6)	88 (38.8)	62 (27.3)	10 (4.4)	9 (4.0)	227 (100.0)	มาก
2.ใช้น้ำเพื่อการอุปโภค							
• ประชากรเมือง	75 (45.7)	57 (34.8)	17 (10.4)	3 (1.8)	12 (7.3)	164 (100.0)	มากที่สุด
• ประชากรชนบท	26 (11.5)	29 (12.8)	85 (37.4)	68 (30.0)	19 (8.4)	227 (100.0)	ปานกลาง
3.ใช้น้ำเพื่อการบริโภค							
• ประชากรเมือง	67 (40.9)	51 (31.1)	22 (13.4)	4 (2.4)	20 (12.2)	164 (100.0)	มากที่สุด
• ประชากรชนบท	25 (11.0)	25 (11.0)	76 (33.5)	74 (32.6)	27 (11.9)	227 (100.0)	ปานกลาง
4.ใช้น้ำเพื่อทำสวน							
• ประชากรเมือง	31 (18.9)	42 (25.6)	36 (22.0)	6 (3.7)	49 (29.9)	164 (100.0)	น้อยที่สุด
• ประชากรชนบท	27 (11.9)	19 (8.4)	40 (17.6)	98 (43.2)	43 (18.9)	227 (100.0)	น้อย
5.ใช้น้ำเพื่อทำนาข้าว							
• ประชากรเมือง	44 (26.8)	45 (27.4)	22 (13.4)	5 (3.0)	48 (29.3)	164 (100.0)	น้อยที่สุด
• ประชากรชนบท	55 (24.2)	53 (23.3)	50 (22.0)	41 (18.1)	28 (12.3)	227 (100.0)	มากที่สุด
6.ใช้น้ำเพื่อทำนาบัว							
• ประชากรเมือง	26 (15.9)	37 (22.6)	46 (28.0)	7 (4.3)	48 (29.3)	164 (100.0)	น้อยที่สุด
• ประชากรชนบท	27 (11.9)	18 (7.9)	24 (10.6)	80 (35.2)	78 (34.4)	227 (100.0)	น้อย

การใช้ประโยชน์จาก กวีวันและพื้นที่โดยรอบ	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
7. ใช้น้ำเพื่อทำนากก							
● ประชากรเมือง	5 (3.0)	4 (2.4)	5 (3.0)	9 (5.5)	141 (86.0)	164 (100.0)	น้อย ที่สุด
● ประชากรชนบท	9 (4.0)	7 (3.1)	7 (3.1)	52 (22.9)	152 (67.0)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด
8. จับปลาและสัตว์น้ำ เพื่อบริโภค							
● ประชากรเมือง	39 (23.8)	54 (32.9)	27 (16.5)	13 (7.9)	31 (18.9)	164 (100.0)	มาก
● ประชากรชนบท	77 (33.9)	62 (27.3)	53 (23.3)	16 (7.0)	19 (8.4)	227 (100.0)	มาก ที่สุด
9. ใช้เป็นที่เพาะเลี้ยง ปลาและสัตว์น้ำอื่น ๆ							
● ประชากรเมือง	33 (20.1)	65 (39.6)	32 (19.5)	4 (2.4)	30 (18.3)	164 (100.0)	มาก
● ประชากรชนบท	22 (9.7)	27 (11.9)	53 (23.3)	63 (27.8)	62 (27.3)	227 (100.0)	น้อย
10. ร้านขายอาหารริม กวีวัน							
● ประชากรเมือง	78 (47.6)	46 (28.0)	15 (9.1)	2 (1.2)	23 (14.0)	164 (100.0)	มาก ที่สุด
● ประชากรชนบท	27 (11.9)	18 (7.9)	7 (3.1)	27 (11.9)	148 (65.2)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด
11. หาบเร่ แผงลอยริมกวีวัน							
● ประชากรเมือง	34 (20.7)	64 (39.0)	25 (15.2)	5 (3.0)	36 (22.0)	164 (100.0)	มาก
● ประชากรชนบท	19 (8.4)	31 (13.7)	35 (15.4)	54 (23.8)	88 (38.8)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด
12. เก็บบัวในกวีวันขาย							
● ประชากรเมือง	22 (13.4)	30 (18.3)	55 (33.5)	21 (12.8)	36 (22.0)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	24 (10.6)	24 (10.6)	35 (15.4)	49 (21.6)	95 (41.9)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด

การใช้ประโยชน์จาก กวีานและพื้นที่โดยรอบ	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
13.สินค้าทำจากผักคตบ ชวา							
• ประชากรเมือง	22 (13.4)	31 (18.9)	51 (31.1)	26 (15.9)	34 (20.7)	164 (100.0)	ปาน กลาง
• ประชากรชนบท	32 (14.1)	17 (7.5)	19 (8.4)	46 (20.3)	113 (49.8)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด
14.เก็บผักคตบชวาไป ขายเป็นอาหารสัตว์							
• ประชากรเมือง	17 (10.4)	15 (9.1)	20 (12.2)	24 (14.6)	88 (53.7)	164 (100.0)	น้อย ที่สุด
• ประชากรชนบท	21 (9.3)	9 (4.0)	12 (5.3)	40 (17.6)	145 (63.9)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด
15.เก็บสาหร่ายเพื่อขาย เป็นอาหารสัตว์							
• ประชากรเมือง	8 (4.9)	12 (7.3)	15 (9.1)	30 (18.3)	99 (60.4)	164 (100.0)	น้อย ที่สุด
• ประชากรชนบท	15 (6.6)	9 (4.0)	24 (10.6)	49 (21.6)	130 (57.3)	227 (100.0)	น้อย ที่สุด
16.จับปลาและสัตว์น้ำ เพื่อนำไปขาย							
• ประชากรเมือง	34 (20.7)	46 (28.0)	38 (23.2)	12 (7.3)	34 (20.7)	164 (100.0)	มาก
• ประชากรชนบท	69 (30.4)	58 (25.6)	63 (27.8)	16 (7.0)	21 (9.3)	227 (100.0)	มาก ที่สุด
17.ระดับการใช้ ประโยชน์จากกวีาน ในปัจจุบันที่เพิ่มมากขึ้น							
• ประชากรเมือง	19 (11.6)	41 (25.0)	39 (23.8)	20 (12.2)	45 (27.4)	164 (100.0)	น้อย ที่สุด
• ประชากรชนบท	27 (11.9)	47 (20.7)	91 (40.1)	26 (11.5)	36 (15.9)	227 (100.0)	ปาน กลาง

การใช้ประโยชน์จาก ที่ดินและพื้นที่โดยรอบ	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
18.ระดับการใช้ประโยชน์ จากที่ดินในปัจจุบันที่ลด น้อยลง							
● ประชากรเมือง	13 (7.9)	40 (24.4)	36 (22.0)	27 (16.5)	48 (29.3)	164 (100.0)	น้อย ที่สุด
● ประชากรชนบท	20 (8.8)	49 (21.6)	95 (41.9)	39 (17.2)	24 (10.6)	227 (100.0)	ปาน กลาง
19.ระดับการใช้ประโยชน์ จากที่ดินในปัจจุบัน ที่เท่า เดิม							
● ประชากรเมือง	13 (7.9)	14 (8.5)	69 (42.1)	17 (7.4)	51 (31.1)	164 (100.0)	ปาน กลาง
● ประชากรชนบท	10 (4.4)	31 (13.7)	108 (47.6)	32 (14.1)	46 (20.3)	227 (100.0)	ปาน กลาง
20.ระดับความต้องการ ใช้ประโยชน์ด้านการ พักผ่อนหย่อนใจ							
● ประชากรเมือง	104 (63.4)	44 (26.8)	10 (6.1)	3 (1.8)	3 (1.8)	164 (100.0)	มากที่สุด
● ประชากรชนบท	79 (34.8)	80 (35.2)	53 (23.3)	10 (4.4)	5 (2.2)	227 (100.0)	มาก
21.ระดับความต้องการ ใช้ประโยชน์ด้านการ อุปโภค – บริโภค							
● ประชากรเมือง	84 (51.2)	49 (29.9)	12 (7.3)	2 (1.2)	17 (10.4)	164 (100.0)	มากที่สุด
● ประชากรชนบท	39 (17.2)	59 (26.0)	97 (42.7)	20 (8.8)	12 (5.3)	227 (100.0)	ปาน กลาง
22.ระดับความต้องการใช้ ประโยชน์ด้านการเกษตร							
● ประชากรเมือง	57 (34.8)	30 (16.3)	20 (12.2)	11 (6.7)	46 (28.0)	164 (100.0)	มากที่สุด
● ประชากรชนบท	55 (24.2)	74 (32.6)	69 (30.4)	13 (5.7)	16 (7.0)	227 (100.0)	มาก

การใช้ประโยชน์จาก ที่ดินและพื้นที่โดยรอบ	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	ระดับ
23.ระดับความต้องการ ใช้ประโยชน์จากที่ดิน ด้านการประมง							
● ประชากรเมือง	72 (43.9)	38 (23.2)	10 (6.1)	8 (4.9)	36 (22.0)	164 (100.0)	มากที่สุด
● ประชากรชนบท	80 (35.2)	73 (32.2)	51 (22.5)	8 (3.5)	15 (6.6)	227 (100.0)	มากที่สุด
24.ระดับความต้องการ ใช้ประโยชน์จากที่ดิน ด้านการค้าขาย							
● ประชากรเมือง	70 (42.7)	33 (20.1)	19 (11.6)	8 (4.9)	34 (20.7)	164 (100.0)	มากที่สุด
● ประชากรชนบท	31 (13.7)	54 (23.8)	76 (33.5)	24 (10.6)	42 (18.5)	227 (100.0)	ปานกลาง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการก้นหอยและพื้นที่โดยรอบ ของประชาชนในการดูแลรักษา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์

ประชากรเมืองและประชากรชนบทส่วนใหญ่ ได้ให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ในปัจจุบัน ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการก้นหอยและพื้นที่โดยรอบ คือ หน่วยงานของภาครัฐ (ประชากรเมืองร้อยละ 98.8 และประชากรชนบทร้อยละ 81.5) รองลงมาซึ่งเป็นส่วนน้อย คือ องค์กรเอกชน (ประชากรเมืองร้อยละ 0.6 และประชากรชนบทร้อยละ 13.2) และองค์กรชาวบ้าน (ประชากรเมืองร้อยละ 0.6 และประชากรชนบทร้อยละ 5.3) ทั้งนี้พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการแต่อย่างใด (ประชากรเมืองร้อยละ 53.1 และประชากรชนบทร้อยละ 34.8) อย่างไรก็ตาม ประชาชนบางส่วนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการในด้านการดูแลรักษาบ้างในลักษณะของการทำความสะอาดและไม่ทิ้งขยะลงในก้นหอย (ประชากรเมืองร้อยละ 34.1 และประชากรชนบทร้อยละ 60.8) ด้านการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์โดยสอดคล้องในเรื่องของการลักลอบใช้ประโยชน์จากก้นหอยในลักษณะที่ไม่ถูกต้อง เช่น การระเบิดหรือใช้อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมในการจับปลา (ประชากรเมืองร้อยละ 12.8 และประชากรชนบทร้อยละ 4.4)

ในส่วนของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการก้นหอยนั้น ส่วนใหญ่ประชากรเมืองและประชากรชนบทเห็นว่า ควรเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นอย่างยิ่ง (ประชากรเมืองร้อยละ 90.9 และประชากรชนบทร้อยละ 95.2) โดยมีบางส่วนของประชากรเมือง (ร้อยละ 9.1) และประชากรชนบท (ร้อยละ 4.8) ไม่มีความเห็น

ตารางที่ 10 แสดงลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดการ

การมีส่วนร่วมในการจัดการ กวี้นพะยาและพื้นที่โดยรอบ	ประชากรเมือง		ประชากรชนบท		ครัวเรือน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการใน ปัจจุบัน					
• หน่วยงานภาครัฐ	162	98.8	185	81.5	
• องค์กรเอกชน	1	0.6	30	13.2	
• องค์กรชาวบ้าน	1	0.6	12	5.3	
รวม	164	100	227	100	391
2. มีส่วนร่วมในการจัดการในด้าน					
• การดูแลรักษา	56	34.1	138	60.8	
• การใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์	21	12.8	10	4.4	
• ไม่มีส่วนร่วม	87	53.1	79	34.8	
รวม	164	100	227	100	391
3. ประชาชนควรเข้าไปมีบทบาทใน การมีส่วนร่วมในการจัดการหรือไม่					
• ควรเป็นอย่างยิ่ง	149	90.9	216	95.2	
• ไม่มีความเห็น	15	9.1	11	4.8	
รวม	164	100	227	100	391

4.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ของประชาชน

ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชนมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ

1. การเลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านพะเยาของจังหวัด
2. ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ในการดูแลรักษา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์กว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ เพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนของตน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ
3. ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในการดูแลรักษา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์กว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง
4. ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ

สำหรับรูปแบบของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ นั้น ประชากรเมืองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.9) ให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่รัฐจะดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกว๊าน รองลงมาเท่ากัน (ร้อยละ 18.3) ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการของจังหวัด และให้หน่วยงานของรัฐออกกฎ ระเบียบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง โดยมีบางส่วน (ร้อยละ 8.5) เสนอว่าให้แต่ละชุมชนวางกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือควบคุม ซึ่งรูปแบบตามที่ประชากรเมืองจำนวนร้อยละ 8.5 เสนอนั้น เป็นรูปแบบที่ประชากรชนบทส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.9) ต้องการ โดยมีรูปแบบรองลงมา คือ ให้หน่วยงานรัฐออกกฎ ระเบียบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง (ร้อยละ 27.3) ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการของจังหวัด (ร้อยละ 15.0) และให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนจะดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับกว๊าน (ร้อยละ 8.8)

ตารางที่ 11 แสดงรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ

รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ กวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ประชากรเมือง		ประชากรชนบท		ครัวเรือน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
• เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วม เป็นกรรมการของจังหวัด	30	18.3	34	15.0	
• ให้แต่ละชุมชนวางกฎ ระเบียบที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดย มีภาครัฐและเอกชนดูแลควบคุม	14	8.5	111	48.9	
• ให้หน่วยงานรัฐออกกฎ ระเบียบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุม	30	18.3	62	27.3	
• ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้ง ก่อนจะดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับ กวี้น	90	54.9	20	8.8	
รวม	164	100	227	100	391

4.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ของประชาชนในเขต อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

การมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชน พบว่า ประชากรเมืองส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการ (ร้อยละ 53.1) ในขณะที่ประชากรชนบทมีอัตราของการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงกว่า (ร้อยละ 65.2) การไม่มีส่วนร่วม (ร้อยละ 34.8) โดยในส่วนของจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบนั้น มีการจัดการใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดูแลรักษา ด้านการใช้ประโยชน์ และด้านการอนุรักษ์ จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชนมีอยู่ในระดับต่ำ โดยประชากรเมืองมีจำนวนของการไม่มีส่วนร่วมถึงร้อยละ 53.1 และประชากรชนบทร้อยละ 34.8 และแม้ว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการดูแลรักษาของประชากรชนบทจะมีอัตราสูงกว่าประชากรเมือง (ประชากรชนบทร้อยละ 60.8 ประชากรเมืองร้อยละ 34.1) แต่พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการดูแลรักษาของประชากรชนบทนั้นส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะ การจัดการด้านการทำความสะอาดในช่วงการรณรงค์เป็นคราว ๆ ไป มิใช่การจัดการดูแลรักษาในลักษณะถาวรหรือเป็นประจำ สำหรับการจัดการด้านการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ ทั้งในส่วนของประชากรเมืองและประชากรชนบทยังอยู่ในระดับน้อยมาก (ประชากรเมืองร้อยละ 12.8 และประชากรชนบทร้อยละ 4.4) โดยเป็นไปในลักษณะของการจัดการเฉพาะตัวไม่ใช้การจัดการในลักษณะส่วนรวม เช่น การจับปลาโดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม การไม่ทิ้งขยะหรือของเสียลงในกวี้น เป็นต้น

นอกจากข้อมูลที่แสดงไว้ในตารางที่ 10 แล้ว เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ก็พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการกว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชน อยู่ในระดับต่ำ เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของประชากรเมืองพบว่า จำนวนการไม่มีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ย สูงถึง 1.50 ซึ่งเป็นจำนวนเกินครึ่งของค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด ในขณะที่ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ยเพียง 0.05 ส่วนระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการดูแลรักษา และด้านการอนุรักษ์ก็อยู่ในระดับต่ำเช่นกัน คือ มีค่าเฉลี่ย 0.96 และ 0.31 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

สำหรับประชากรชนบท พบว่า จำนวนของการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการดูแลรักษามีค่าเฉลี่ยสูงถึง 1.29 ซึ่งเป็นจำนวนเกินครึ่งของค่าเฉลี่ยทั้งหมด โดยมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ยเพียง 0.02 ถัดไปคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการอนุรักษ์มีค่าเฉลี่ย 0.07 ส่วนจำนวนการไม่มีส่วนร่วมพบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับสูง คือ 0.74 รองลงมาจากค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการดูแลรักษา (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการกว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชากรเมือง

การมีส่วนร่วมในการจัดการ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการดูแลรักษา	56	0.96	0.47
2. ด้านการใช้ประโยชน์	3	0.05	0.02
3. ด้านการอนุรักษ์	18	0.31	0.15
4. ไม่มีส่วนร่วม	87	1.50	0.73
รวม	164	2.82	1.37

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการกว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชากรชนบท

การมีส่วนร่วมในการจัดการ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการดูแลรักษา	138	1.29	0.86
2. ด้านการใช้ประโยชน์	2	0.02	0.01
3. ด้านการอนุรักษ์	8	0.07	0.05
4. ไม่มีส่วนร่วม	79	0.74	0.50
รวม	227	2.12	1.42

4.4 การเปรียบเทียบ ความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะของตัวแปรอิสระที่แตกต่างกันของประชาชน คือ ลักษณะส่วนบุคคล การมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยา การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊านพะเยา และการได้รับประโยชน์จากกว๊านพะเยา

4.4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ตามลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ ด้านการศึกษา ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านระยะเวลาในการตั้งครัวเรือน และด้านระยะห่างของครัวเรือนจากกว๊าน ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 391 ราย โดยใช้สถิติทดสอบ ไค - สแควร์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

อายุ พบว่า ช่วงอายุของประชาชนระหว่าง 31 - 50 ปี เป็นช่วงอายุที่มีรูปแบบของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 185 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.3 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 68 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ในการดูแลรักษา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ เพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนของตน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 43 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ในการดูแลรักษา การใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 43 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ และจำนวน 31 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านพะเยาของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวเมืองพะเยาทุกคนมีความรู้สึกรัก และภาคภูมิใจในกว๊านพะเยาเป็นอย่างมาก อายุที่แตกต่างกันจึงไม่ได้เป็นปัญหาต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านแต่อย่างใด

การศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่มีรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุดคือ ระดับประถมศึกษา ซึ่งมีจำนวน 230 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.8 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 100 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 53 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 42 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ และจำนวน 35 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านพะเยาของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะส่วนบุคคลด้านการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งอาจเป็นเพราะ

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาน้อย ส่วนใหญ่จะมีวิถีชีวิตที่ใกล้ชิดกับกวี้นมากกว่าเนื่องจากจะมีอาชีพหรือการเลี้ยงชีพที่ต้องมีการพึ่งพิงกวี้น ในขณะที่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีอาชีพหรือการทำงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับกวี้นโดยตรง

ฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนที่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด คือ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 - 4,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 338 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.4 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 118 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือ และแนะนำ จำนวน 90 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้น จำนวน 74 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้นและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 56 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวี้นของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะส่วนบุคคลด้านฐานะทางเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้น้อยส่วนใหญ่จะต้องอาศัยกวี้นเป็นแหล่งหาเลี้ยงชีพ จึงมีความใกล้ชิดและมองเห็นความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยามากกว่าประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า

ระยะเวลาในการตั้งครัวเรือน พบว่า ระยะเวลาในการตั้งครัวเรือนของประชาชนที่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด คือ ประชาชนที่มีระยะเวลาในการตั้งครัวเรือนอยู่มาตั้งแต่ 21 ปี ถึง มากกว่า 25 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 264 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.5 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 92 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 69 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้น จำนวน 57 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้นและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 46 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวี้นของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะส่วนบุคคลด้านระยะเวลาในการตั้งครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจเป็นเพราะประชาชนมองว่าสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นกับกวี้นพะเยานั้น มิได้มาจากการที่มีการตั้งครัวเรือนมาเป็นเวลานานมากนักเพียงใด แต่มองว่าปัญหาของกวี้นพะเยาต้องได้รับการแก้ไขโดยประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ รวมทั้งผู้ศึกษาคิดว่า ประชาชนที่มีครัวเรือนตั้งมานานจะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นที่แตกต่างกันไปตามระยะเวลาเข้า-นานในการตั้งบ้านเรือน โดยคิดว่าประชาชนที่ตั้ง

ครัวเรือนมานานจะสามารถมองเห็นปัญหาและรู้ถึงสาเหตุของปัญหานั้น ๆ ได้ดีกว่าประชาชนที่ตั้งครัวเรือนทีหลัง แต่จากผลการศึกษาพบว่า ไม่ว่าจะประชาชนจะตั้งครัวเรือนมาเป็นเวลานานมากน้อยเพียงใด ก็มีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบที่ไม่แตกต่างกันจึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ระยะห่างของครัวเรือนจากกว๊าน พบว่า ระยะห่างของครัวเรือนจากกว๊านของประชาชนที่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด คือ ประชาชนที่มีครัวเรือนอยู่ห่างจากกว๊าน 400 – 500 เมตรขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 192 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 67 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 48 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณาทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 45 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 32 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะส่วนบุคคลด้านระยะห่างของครัวเรือนจากกว๊าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ศึกษาคิดว่า ประชาชนที่มีครัวเรือนอยู่ติดกับกว๊านจะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการแตกต่างกันไปตามระยะใกล้-ไกลของครัวเรือนจากกว๊าน โดยคิดว่าประชาชนที่ตั้งครัวเรือนอยู่ใกล้กว๊านจะสามารถมองเห็นปัญหาและรู้ถึงสาเหตุของปัญหานั้น ๆ ได้ดีกว่าประชาชนที่ตั้งครัวเรือนอยู่ไกลจากกว๊าน แต่จากผลการศึกษาพบว่า ไม่ว่าจะประชาชนจะตั้งครัวเรือนอยู่ใกล้หรือไกลจากกว๊าน ก็มีรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบที่ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวางพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน

ลักษณะส่วนบุคคล	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทางสถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
อายุ						10.340	0.111
ต่ำกว่า 20 – 30 ปี	16	21	26	37	100		
31 – 50 ปี	31	68	43	43	185		
51 – 60 ปีขึ้นไป	17	36	23	30	106		
รวม	64	125	92	110	391		
การศึกษา						48.648	0.000
ระดับประถมศึกษา	35	100	53	42	230		
ระดับมัธยมศึกษา	17	14	24	38	93		
ระดับอนุปริญญา	7	3	4	11	25		
ระดับปริญญาตรี – สูงกว่า	5	8	11	19	43		
รวม	64	125	92	110	391		
ฐานะทางเศรษฐกิจ						21.506	0.005
ต่ำกว่า 3,000 - 4,000 บาท	56	118	74	90	338		
4,001 – 6,000 บาท	4	4	12	9	29		
6,001 – สูงกว่า 7,000	4	3	6	11	24		
รวม	64	125	92	110	391		
ระยะเวลาในการตั้งครัวเรือน						5.839	0.441
น้อยกว่า 5 ปี – 10 ปี	8	17	18	23	66		
11 ปี – 20 ปี	10	16	17	18	61		
21 ปี – มากกว่า 25 ปี	46	92	57	69	264		
รวม	64	125	92	110	391		
ระยะห่างของครัวเรือนจาก กว๊าน						12.266	0.056
ไม่ถึง 100 – 100 เมตร	17	14	18	29	78		
200 – 300 เมตร	15	44	29	33	121		
400 – 500 เมตรขึ้นไป	32	67	45	48	192		
รวม	64	125	92	110	391		

4.4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวันพะเยา และพื้นที่โดยรอบ ตามลักษณะของตัวแปรอิสระ คือ การมองภาพลักษณ์กวันพะเยาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 391 ราย โดยใช้สถิติทดสอบ ไค – สแควร์ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ พบว่า การมองภาพลักษณ์ของกวันพะเยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 375 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 120 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 103 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวัน จำนวน 91 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวันและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 61 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กวันพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่สภาพของกวันพะเยาในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่เคยเป็นมา โดยมีการเปลี่ยนแปลงในด้านภาพลักษณ์ที่เป็นลักษณะของการได้พึ่งพากวันพะเยาในด้านวิถีทางการดำรงชีวิตเพื่อการยังชีพไปเป็นภาพลักษณ์ที่เป็นการใช้กวันพะเยาเพื่อเป็นจุดขายและดึงดูดผู้คนให้มาเที่ยวชม เพื่อผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ และชื่อเสียงของจังหวัดพะเยา ซึ่งในปัจจุบันกวันพะเยามีลักษณะอันโดดเด่นเป็นที่รู้จักในเรื่องของการเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่ใหญ่และสวยงาม นอกจากคนพะเยาเองจะได้ใช้กวันพะเยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจแล้ว ยังใช้กวันพะเยาเป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาแวะเที่ยวชมจังหวัดพะเยาอีกด้วย จากผลการศึกษาที่พบว่า การมองภาพลักษณ์กวันพะเยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นแหล่งน้ำประปาใช้อุปโภคบริโภค พบว่า การมองภาพลักษณ์ของกวันพะเยาเป็นแหล่งน้ำประปาใช้อุปโภคบริโภคมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 367 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 115 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 109 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวัน จำนวน 84 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวันและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 59 ราย ให้เลือก

ตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะ การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.019 ทั้งนี้การมองว่ากว๊านพะเยา เป็นแหล่งน้ำประปาเพื่อใช้อุปโภคบริโภคนั้น เนื่องจากคนพะเยาส่วนใหญ่ต้องอาศัยน้ำประปาใน การอุปโภคบริโภค โดยสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคได้ใช้น้ำดิบจากกว๊านพะเยามาผลิตเป็นน้ำ ประปาให้บริการประชาชนในเขตเมืองและโดยรอบ จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำประปาใช้อุปโภค-บริโภคซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ กว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นแหล่งรองรับของเสียจากเมือง พบว่า การมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยาเป็น แหล่งรองรับของเสียจากเมืองมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมี จำนวน 291 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.4 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตาม ลำดับได้ดังนี้ จำนวน 94 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 88 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการกว๊าน จำนวน 64 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 45 ราย ให้ เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตาม ลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพกว๊านพะเยาในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยการมองว่ากว๊านพะเยาเป็นแหล่ง รองรับของเสียจากเมืองนั้น เป็นเพราะในเขตเมืองจะมีการทำกิจกรรมในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร โรงงาน โรงเรียน สถานที่ราชการ ธุรกิจและสถานบริการ ซึ่งทำให้เกิด ปริมาณของเสียเป็นจำนวนมาก และอาจส่งผลกระทบต่อกว๊านพะเยาเนื่องจากมีของเสียอันได้แก่ น้ำ และขยะ ที่ถูกทิ้งลงไปในกว๊านทำให้กว๊านพะเยากลายเป็นแหล่งรองรับของเสียในที่สุด จาก ผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งรองรับของเสียจากเมืองซึ่งไม่มีผลต่อ รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นแหล่งรองรับของเสียจากรั้วเรือนของประชาชนที่อยู่รอบกว๊าน พบว่า การมอง ภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยาเป็นแหล่งรองรับของเสียจากรั้วเรือนของประชาชนที่อยู่รอบกว๊านมี ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 202 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.7 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 73 ราย ให้รัฐ ทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 49 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติ

กันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 46 ราย ให้นำหน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 34 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะของการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งนี้การมองว่ากว๊านพะเยาเป็นแหล่งรองรับของเสียจากครัวเรือนของประชาชนที่อยู่รอบกว๊าน อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่มีครัวเรือนอยู่รอบกว๊านส่วนใหญ่จะมีพื้นที่อยู่ติดกับกว๊าน และมีอาชีพทางการเกษตร ได้แก่ การทำนาข้าว นาบัว การปลูกพืชผัก และผลไม้ ซึ่งมักจะมีการใช้ปุ๋ย และสารเคมี จึงอาจทำให้มีของเสีย เช่น สารเคมี และขยะ ถูกทิ้งหรือซึ่มไปสู่อ่าวกว๊านพะเยาได้ เป็นสาเหตุของปัญหาที่ทำให้คุณภาพของน้ำในกว๊านต่ำลง จากผลการศึกษาที่พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งรองรับของเสียจากครัวเรือนซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการเกษตร พบว่า การมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการเกษตรมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 348 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.0 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 112 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 95 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 83 ราย ให้นำหน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 58 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพกว๊านพะเยาในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยสภาพที่เคยได้พึ่งพิงกว๊านเพื่อการเกษตรในปัจจุบันนี้ได้ลดลงไปจากอดีตมาก อันเนื่องมาจากกรที่กว๊านเกิดปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของน้ำที่ต่ำลง การตื้นเขินของกว๊าน และการบุกรุกพื้นที่ที่กว๊าน ส่งผลกระทบต่อการทำการเกษตรของประชาชนซึ่งลดลง จากผลการศึกษาที่พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการเกษตร ซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการประมง พบว่า การมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการประมง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 374 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.7 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการ

จัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 122 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 105 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 86 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 61 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุเดียวกันกับที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการเกษตร ซึ่งมีผลทำให้สภาพที่เคยได้พึ่งพิงกว๊านในอดีตด้านการประมง ได้ลดลงไปมากในปัจจุบัน จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการประมง ซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการค้าขาย พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการค้าขายมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 351 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.8 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 116 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 98 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 78 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 59 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้การมองว่ากว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการค้าขายนั้น อาจเนื่องจากการที่กว๊านพะเยาสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการค้าขายในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ร้านอาหารที่ตั้งอยู่ริมกว๊านได้ประโยชน์ในลักษณะการใช้ทัศนียภาพของกว๊านเป็นจุดดึงดูดให้ลูกค้าเข้าไปทานอาหาร การใช้ทรัพยากรจากกว๊าน ได้แก่ บัว และผักตบชวาเพื่อการค้าขาย เป็นต้น โดยเป็นการใช้ประโยชน์จากกว๊านโดยอ้อม ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความแตกต่างไปจากในอดีตที่มีการใช้ประโยชน์จากกว๊านในลักษณะของการพึ่งพิงเพื่อการดำรงชีพ เช่น การใช้น้ำ การจับปลา การเกษตร โดยเป็นการใช้ประโยชน์จากกว๊านโดยตรง จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเป็นแหล่งเลี้ยงชีพของชุมชนด้านการค้าขาย ซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เป็นความภาคภูมิใจของคนพะเยา พบว่า การมองภาพลักษณ์กวีวันพะเยาเป็นความภาคภูมิใจของคนพะเยา มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 360 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 115 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 104 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน จำนวน 80 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน และพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 61 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กวีวันพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวเมืองพะเยาทุกคนมีความรู้สึกรัก และภาคภูมิใจในกวีวันพะเยาเป็นอย่างมาก จึงทำให้การมองภาพลักษณ์กวีวันพะเยาว่าเป็นความภาคภูมิใจมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และมองสภาพปัญหาต่าง ๆ ของกวีวันที่ต้องได้รับการจัดการแก้ไขในลักษณะที่เหมือนกัน ๆ กัน รูปแบบของการมีส่วนร่วมจึงไม่มีความแตกต่างกัน จากผลการศึกษาที่พบว่า การมองภาพลักษณ์กวีวันพะเยาเป็นความภาคภูมิใจของคนพะเยา ซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ จึงเป็นการปฏิเสชมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกวีวันพะเยาในปัจจุบันเป็นไปในทางที่ดีขึ้น พบว่า การมองภาพลักษณ์กวีวันพะเยาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกวีวันในปัจจุบันในทางที่ดีขึ้น มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 293 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 96 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 89 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน จำนวน 63 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวันและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 45 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กวีวันพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่สภาพของกวีวันพะเยาในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่เคยเป็นมา เช่น สภาพความสะอาดและความสวยงามของกวีวันและพื้นที่โดยรอบที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าในอดีต เนื่องจากมีการพัฒนาปรับปรุงและก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวก เช่น สวนสาธารณะ สวนหย่อม ถนนริมกวีวัน พนังกั้นคิ่งพัง เป็นต้น จึงทำให้รูปแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ไม่มี

ความแตกต่างกัน จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณะที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกัวนพะเยาในปัจจุบันเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการจึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกัวนพะเยาในปัจจุบันเป็นไปในทางที่เลวลง พบว่า การมองภาพลักษณะกัวนพะเยาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกัวนในปัจจุบันในทางที่เลวลง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 282 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 94 ราย ให้อำนาจประชาชนพิจารณาทุกครั้งที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวน จำนวน 78 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 65 ราย ให้นำหน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวนและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 45 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนา กัวนของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณะกัวนพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งนี้การมองว่ากัวนพะเยามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลงในปัจจุบันนั้นอาจเนื่องมาจากการที่ในปัจจุบันกัวนพะเยามีสภาพของความเสื่อมโทรม ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ทั้งปัญหาด้านคุณภาพของน้ำ ความตื้นเขินของกัวน การบุกรุกพื้นที่ และการแย่งชิงทรัพยากรสัตว์น้ำ จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณะที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกัวนพะเยาในปัจจุบันเป็นไปในทางที่เลวลง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกัวนที่ดีขึ้นด้านความสะอาดของกัวนและพื้นที่โดยรอบ พบว่า การมองภาพลักษณะกัวนพะเยาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านความสะอาดของกัวนและพื้นที่โดยรอบ มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 312 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.8 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 113 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 85 ราย ให้นำหน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวนและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 48 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนา กัวนของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณะกัวนพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.002 ทั้งนี้การมองว่ากัวนพะเยามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบ อาจเนื่องมาจากการที่กว๊านพะเยาได้รับการดูแลและจัดการในเรื่องของการเน้นให้เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว จึงได้มีการดูแลและจัดการในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลเมืองพะเยา แขวงทางจังหวัดพะเยา และสำนักงานประมงจังหวัดพะเยา เป็นต้น จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ดีขึ้นด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ดีขึ้นด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊านและพื้นที่โดยรอบ พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊านและพื้นที่โดยรอบมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 344 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.0 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 110 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยดูแลและแนะนำ จำนวน 101 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 80 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 53 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่สภาพของกว๊านพะเยาในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่เคยเป็นมา โดยมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊านและพื้นที่โดยรอบ ซึ่งมีความสะอาดและสวยงามขึ้นกว่าแต่ก่อน จึงทำให้การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาตามลักษณะดังกล่าวข้างต้นไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการแต่อย่างใด จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ดีขึ้นด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบซึ่งไม่มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ดีขึ้นด้านปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้น พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาที่ไม่ดีขึ้นด้านปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้นมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 248 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.4 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 74 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 65 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ เพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐ

และเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 62 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 47 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.011 ทั้งนี้การมองกว๊านพะเยาว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นด้านปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นนั้น อาจมีสาเหตุจากการที่กว๊านพะเยามีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของน้ำที่ต่ำลง ความตื้นเขินของกว๊าน การใช้อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมในการจับสัตว์น้ำ จึงทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในกว๊านไม่เพิ่มขึ้น จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ไม่ดีขึ้นด้านปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้นซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ดีขึ้นด้านปริมาณน้ำมีมากเพียงพอต่อความต้องการใช้ พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นด้านปริมาณน้ำมีมากเพียงพอต่อความต้องการใช้ มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 282 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 102 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 82 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 59 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 39 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 ทั้งนี้การมองกว๊านพะเยาว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้านปริมาณน้ำมีมากเพียงพอต่อความต้องการใช้นั้น อาจเป็นเพราะประชาชนได้รับความสะดวกในด้านการใช้น้ำทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค จากการใช้บริการของการประปาและปริมาณน้ำที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการ จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ดีขึ้นด้านปริมาณน้ำมีมากเพียงพอต่อความต้องการใช้ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบ พบว่าการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาด้านความสะอาดในลักษณะไม่ได้เลวลง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 302 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.2 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 110 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ

ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 82 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 65 ราย จำนวน 48 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณะกว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.007 ทั้งนี้การมองกว๊านพะเยาว่าไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบนั้น อาจเป็นเพราะสภาพในปัจจุบันของกว๊านมีความสวยงาม มีระเบียบ และมีความสะอาดที่เห็นได้อย่างชัดเจน โดยเกิดจากการมุ่งเน้นให้กว๊านพะเยาเป็นสถานที่ดึงดูดให้คนมาเที่ยวชมจึงมีการจัดการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบด้วย จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณะที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ไม่ได้เลวลงด้านความสะอาดของกว๊านและพื้นที่โดยรอบ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊าน พบว่า การมองภาพลักษณะกว๊านพะเยาด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊านในลักษณะไม่ได้เลวลง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 342 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.5 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 110 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 100 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 79 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 53 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณะกว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้การมองว่ากว๊านพะเยาไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่เลวลงด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊าน อาจเนื่องมาจากการที่กว๊านพะเยาได้รับการดูแลและจัดการในเรื่องของการเน้นให้เป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว จึงได้มีการดูแลและจัดการในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาลเมืองพะเยา แขวงการทางจังหวัดพะเยา และสำนักงานประมงจังหวัดพะเยา เป็นต้น จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณะที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่ไม่ได้เลวลงด้านทัศนียภาพโดยรวมของกว๊าน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกัวนที่เลวลงด้านปริมาณสัตว์น้ำลดลง พบว่า การมองภาพลักษณ์กัวนพะเยาที่เลวลงด้านปริมาณสัตว์น้ำลดลง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 250 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 76 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวน จำนวน 65 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 62 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวนและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 47 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากัวนของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กัวนพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.008 ทั้งนี้การมองกัวนพะเยามีการเปลี่ยนแปลงในทางที่เลวลงด้านปริมาณสัตว์น้ำลดลงนั้น อาจมีสาเหตุจากการที่กัวนพะเยามีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของน้ำที่ต่ำลง ความตื่นเงินของกัวน การใช้อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมในการจับสัตว์น้ำ จึงทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในกัวนลดลง จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกัวนที่เลวลงด้านปริมาณสัตว์น้ำลดลง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกัวนที่เลวลงด้านปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ พบว่า การมองภาพลักษณ์กัวนพะเยาด้านปริมาณน้ำในลักษณะไม่ได้เลวลง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 282 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 102 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 81 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวน จำนวน 60 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกัวนและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 39 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากัวนของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกัวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กัวนพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.007 ทั้งนี้การมองกัวนพะเยามีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่เลวลงด้านปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้นั้น อาจเป็นเพราะประชาชนได้รับความสะดวกในด้านการใช้น้ำทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยการให้บริการของการประปา และปริมาณน้ำที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการใช้ จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกัวนที่ไม่ได้เลวลง

ด้านปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ
 กว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านคุณภาพของน้ำต่ำลง พบว่า การมองภาพลักษณ์
 กว๊านพะเยาที่เลวลงด้านคุณภาพของน้ำที่ต่ำลง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูง
 ที่สุด ซึ่งมีจำนวน 281 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการ
 จัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 89 รายเท่ากัน ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการ
 ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน และให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
 ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือ
 และแนะนำ จำนวน 58 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
 กว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 45 ราย ให้เลือกตัวแทน
 แต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความ
 แตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมอง
 ภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.041 ทั้งนี้การมองกว๊านพะเยาว่ามีการ
 เปลี่ยนแปลงในทางที่เลวลงด้านคุณภาพของน้ำที่ต่ำลงนั้น อาจมีสาเหตุจากการที่กว๊านพะเยาเกิด
 ปัญหาด้านการจัดการเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งเทศบาลเมืองพะเยายังไม่สามารถดำเนินการได้
 ทำให้น้ำและของเสียของเมืองและชุมชน โดยรอบกว๊าน ไม่ได้รับการบำบัดก่อนที่จะไหลหรือซึมลง
 ไปสู่กว๊านพะเยา จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง
 ของกว๊านที่เลวลงด้านคุณภาพของน้ำต่ำลง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊าน
 พะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านความตื้นเขินของกว๊าน พบว่า การมอง
 ภาพลักษณ์กว๊านพะเยาที่เลวลงด้านความตื้นเขินของกว๊าน มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วม
 ในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 291 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.4 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมี
 ส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 93 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่
 จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 86 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ
 ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐ
 และเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 63 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่
 เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 49
 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติ
 พบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตาม
 ลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.016 ทั้งนี้การมองกว๊าน
 พะเยาว่ามีการเปลี่ยนแปลงในทางที่เลวลงด้านความตื้นเขินของกว๊านนั้น อาจมีสาเหตุจากการที่
 กว๊านพะเยาเกิดปัญหาเกี่ยวกับการตกตะกอนของเศษวัสดุ ตะกอนจากวัชพืชที่ตายทับถมกัน และ

ตะกอนจากลำน้ำต่าง ๆ ที่ไหลลงสู่กว๊านพะเยา ทำให้เกิดการตื่นเงินของกว๊านขึ้นในปัจจุบัน จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านความตื่นเงินของกว๊าน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านเนื้อที่ของกว๊านลดน้อยลง เนื่องจากการบุกรุกพื้นที่ พบว่า การมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยาที่เลวลงด้านเนื้อที่ของกว๊านลดน้อยลงเนื่องจากการบุกรุกพื้นที่ของกว๊าน มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 300 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.7 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 97 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการกว๊าน จำนวน 89 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 62 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 52 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการมองภาพลักษณ์กว๊านพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งนี้การมองกว๊านพะเยาว่ามีการเปลี่ยนแปลงในทางที่เลวลงด้านเนื้อที่ของกว๊านลดน้อยลงเนื่องจากการบุกรุกพื้นที่นั้น มีสาเหตุจากการที่กว๊านพะเยาเกิดปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกพื้นที่ของประชาชน โดยเข้าไปยึดครองพื้นที่ริมกว๊านเพื่อทำการเกษตร ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง อาคารต่าง ๆ รวมทั้งการถมดิน ล้อมรั้วบริเวณพื้นที่รอบ ๆ กว๊าน จากผลการศึกษาที่พบว่าการมองภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของกว๊านที่เลวลงด้านคุณภาพของน้ำต่ำลง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่มองภาพลักษณ์ของบ้านต่างกัน

การมองภาพลักษณ์ กว๊านพะเยา	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อน						4.266	0.234
• ไม่ใช่	3	5	1	7	16		
• ใช่	61	120	91	103	375		
รวม	64	125	92	110	391		
เป็นแหล่งน้ำประปาใช้อุปโภค บริโภค						9.909	0.019
• ไม่ใช่	5	10	8	1	24		
• ใช่	59	115	84	109	367		
รวม	64	125	92	110	391		
เป็นแหล่งรองรับของเสียจาก เมือง						3.583	0.310
• ไม่ใช่	19	31	28	22	100		
• ใช่	45	94	64	88	291		
รวม	64	125	92	110	391		
เป็นแหล่งรองรับของเสียจาก ครัวเรือนของประชาชนที่อยู่ รอบกว๊าน						17.698	0.001
• ไม่ใช่	30	76	46	37	189		
• ใช่	34	49	46	73	202		
รวม	64	125	92	110	391		
เป็นแหล่งเลี้ยงชีพชุมชนด้าน การเกษตร						1.104	0.776
• ไม่ใช่	6	13	9	15	43		
• ใช่	58	112	83	95	348		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 15 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่มองภาพลักษณ์ของกว๊านต่างกัน

การมองภาพลักษณ์ กว๊านพะเยา	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
เป็นแหล่งเลี้ยงชีพด้านการ ประมง							
• ไม่ใช่	3	3	6	5	17	2.292	0.514
• ใช่	61	122	86	105	374		
รวม	64	125	92	110	391		
เป็นแหล่งเลี้ยงชีพด้านการค้า ขาย							
• ไม่ใช่	5	9	14	12	40	4.075	0.253
• ใช่	59	116	78	98	351		
รวม	64	125	92	110	391		
เป็นความภาคภูมิใจของคน พะเยา							
• ไม่ใช่	3	10	12	6	31	4.898	0.179
• ใช่	61	115	80	104	360		
รวม	64	125	92	110	391		
การเปลี่ยนแปลงของกว๊าน พะเยาในปัจจุบันเป็นไปใน ทางที่ดีขึ้น							
• ไม่ใช่	19	29	29	21	98	5.096	0.165
• ใช่	45	96	63	89	293		
รวม	64	125	92	110	391		
การเปลี่ยนแปลงของกว๊าน พะเยาในปัจจุบันเป็นไปใน ทางที่เลวลง							
• ไม่ใช่	19	47	27	16	109	16.806	0.001
• ใช่	45	78	65	94	282		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 15 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่มองภาพลักษณ์ของกวี้นต่างกัน

การมองภาพลักษณ์ กวี้นพะเยา	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทาง ด้านความสะอาดของกวี้น และพื้นที่โดยรอบ <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใช่ • ใช่ <p style="text-align: center;">รวม</p>	16 48 64	12 113 125	26 66 92	25 85 110	79 312 391	15.028	0.002
การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทาง ด้านทัศนียภาพโดยรวมของ กวี้นและพื้นที่โดยรอบ <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใช่ • ใช่ <p style="text-align: center;">รวม</p>	11 53 64	15 110 125	12 80 92	9 101 110	47 344 391	3.242	0.356
การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้าน ปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้น <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใช่ • ใช่ <p style="text-align: center;">รวม</p>	47 17 64	65 60 125	62 30 92	74 36 110	248 143 391	11.051	0.011
การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นด้าน ปริมาณน้ำมีมากเพียงพอ ต่อความต้องการใช้ <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใช่ • ใช่ <p style="text-align: center;">รวม</p>	25 39 64	23 102 125	33 59 92	28 82 110	109 282 391	12.903	0.005
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงทาง ด้านความสะอาดของกวี้นฯ <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใช่ • ใช่ <p style="text-align: center;">รวม</p>	48 16 64	110 15 125	65 27 92	82 28 110	302 86 391	12.117	0.007

(ตารางที่ 15 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่มองภาพลักษณ์ของกว๊านต่างกัน

การมองภาพลักษณ์ กว๊านพะเยา	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้าน ทัศนียภาพโดยรวมของกว๊าน						2.689	0.442
• ไม่ใช่	53	110	79	100	342		
• ใช่	11	15	13	10	49		
รวม	64	125	92	110	391		
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้าน ปริมาณสัตว์น้ำลดลง						11.854	0.008
• ไม่ใช่	17	60	30	34	141		
• ใช่	47	65	62	76	250		
รวม	64	125	92	110	391		
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้าน ปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอ ต่อความต้องการใช้						12.011	0.007
• ไม่ใช่	39	102	60	81	282		
• ใช่	25	23	32	29	109		
รวม	64	125	92	110	391		
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้าน คุณภาพของน้ำต่ำลง						8.268	0.041
• ไม่ใช่	19	36	34	21	110		
• ใช่	45	89	58	89	281		
รวม	64	125	92	110	391		
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้าน ความตื่นเงินของกว๊าน						10.367	0.016
• ไม่ใช่	15	39	29	17	100		
• ใช่	49	86	63	93	291		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 15 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่มองภาพลักษณ์ของกว้านต่างกัน

การมองภาพลักษณ์ กว้านพะเยา	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การเปลี่ยนแปลงที่เลวลงด้าน เนื้อที่ของกว้านลดน้อยลง เนื่องจากการบุกรุกพื้นที่						16.330	0.001
• ไม่ใช่	12	36	30	13	91		
• ใช่	52	89	62	97	300		
รวม	64	125	92	110	391		

4.4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของ รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวันพะเยา และพื้นที่โดยรอบ ตามลักษณะของตัวแปรอิสระ คือ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวันพะเยาของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 391 ราย โดยใช้สถิติทดสอบ ไค – สแควร์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

ระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวัน พบว่า การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวันพะเยาของประชาชนซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 179 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.8 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 55 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 47 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวัน จำนวน 41 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวันและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 36 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.004 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและแพร่หลาย รวมไปถึงความสนใจของประชาชนที่มีต่อการรับรู้ข่าวสารด้วย จากผลการศึกษาที่พบว่าระดับการได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวัน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกวันที่ทราบจากการมองเห็นได้ด้วยตนเอง พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกวันที่มองเห็นได้ด้วยตนเองซึ่งอยู่ในระดับมาก มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 195 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 65 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชนโดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 57 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวัน จำนวน 43 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวันและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 30 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.025 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่เป็น

คนในพื้นที่จังหวัดพะเยาจึงได้มองเห็นสภาพของกว๊านพะเยามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการมองเห็นได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการบอกของเพื่อนบ้าน พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการบอกของเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ในระดับมาก มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.9 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 61 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะ จำนวน 37 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 35 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน และจำนวน 19 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.004 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะประชาชนที่อยู่โดยรอบกว๊านส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์และติดต่อกันอย่างใกล้ชิด จึงมีการบอกเล่ากันถึงสภาพปัญหาความเสื่อมโทรมของกว๊านที่เกิดขึ้น จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการบอกของเพื่อนบ้าน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากผู้นำชุมชน พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากผู้นำชุมชนซึ่งอยู่ในระดับปานกลางมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.4 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 66 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 36 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 26 รายเท่ากัน ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชนไม่ได้นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ

ความเสื่อมโทรมของกวี้นพะเยา มาประสาสัมพันธและแจ้งให้แก่ประชาชนในชุมชนของตนอย่างแพร่หลายและทั่วถึง จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของกวี้นที่ทราบจากผู้นำชุมชน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกวี้นที่ทราบจากหน่วยงานของรัฐ พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกวี้นที่ทราบจากหน่วยงานของรัฐซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 124 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.7 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 56 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 31 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้นและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 21 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้น และจำนวน 16 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวี้นของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวี้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าร่วมในการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐ จึงทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างไม่แพร่หลายและทั่วถึง จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของกวี้นที่ทราบจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกวี้นที่ทราบจากการเข้าฟังการประชุมชี้แจง พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกวี้นที่ทราบจากการเข้าฟังการประชุมชี้แจงซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.2 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 51 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้น จำนวน 26 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวี้นของจังหวัด จำนวน 25 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้นและพื้นที่โดยรอบ แต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 16 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวี้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจมีสาเหตุ

จากการที่ประชาชน ไม่มีโอกาสที่จะเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจงจากหน่วยงานหรือองค์กรที่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊าน รวมทั้งการที่ประชาชนไม่มีบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการเกี่ยวกับกว๊านจึงทำให้ได้รับข่าวสารจากแหล่งข้อมูลนี้ในระดับน้อยที่สุด จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการเข้าฟังการประชุมชี้แจง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการอ่านจากสื่อต่าง ๆ พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการอ่านจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.2 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 53 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 32 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน จำนวน 26 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 15 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.020 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสื่อต่าง ๆ ที่เป็นหนังสือมักจะไม่มีความหลากหลายในเรื่องของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊านมีไม่เพียงพอที่ผู้อ่านจะทราบได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีเรื่องของข้อจำกัดในด้านเวลาและระดับการศึกษาที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านและการทำความเข้าใจ จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการอ่านจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ พบว่า สภาพความเสื่อมโทรมของกว๊านที่ทราบจากฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 53 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 41 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 34 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน

และจำนวน 23 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนาคว้านของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการคว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของคว้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับข่าวสารที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสื่อจากวิทยุและโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความหลากหลายในข้อมูลข่าวสารเช่นเดียวกับสื่อจากหนังสือ จึงทำให้การเลือกรับฟังและดูมีความหลากหลายเช่นกัน จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพความเสื่อมโทรมของคว้านที่ทราบจากการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการคว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวี้นต่างกัน

ข่าวสารความเสื่อมโทรมของ กวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
ระดับการได้รับข่าวสารเกี่ยว กับความเสื่อมโทรม						28.688	0.004
น้อยที่สุด	6	10	1	4	21		
น้อย	-	13	8	9	30		
ปานกลาง	36	55	41	47	179		
มาก	13	38	29	31	111		
มากที่สุด	9	9	13	19	50		
รวม	64	125	92	110	391		
การมองเห็นสภาพความเสื่อม โทรมของกวี้นได้ด้วยตนเอง						23.394	0.025
น้อยที่สุด	2	-	2	-	4		
น้อย	1	4	6	2	13		
ปานกลาง	18	33	21	15	87		
มาก	30	65	43	57	195		
มากที่สุด	13	23	20	36	92		
รวม	64	125	92	110	391		
การรับทราบความสภาพ ความเสื่อมโทรมของกวี้น จากการบอกของเพื่อนบ้าน						24.804	0.004
น้อยที่สุด	21	10	9	22	62		
น้อย	4	14	13	15	46		
ปานกลาง	16	30	22	27	95		
มาก	19	61	37	35	152		
มากที่สุด	4	10	11	11	36		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 16 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกวี้นต่างกัน

ข่าวสารความเสื่อมโทรมของ กวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การรับทราบสภาพความเสื่อม โทรมของกวี้นจากผู้นำชุม ชน						54.357	0.000
น้อยที่สุด	16	10	8	27	61		
น้อย	11	14	24	15	64		
ปานกลาง	26	66	26	36	154		
มาก	8	34	26	20	88		
มากที่สุด	3	1	8	12	24		
รวม	64	125	92	110	391		
การรับทราบสภาพความเสื่อม โทรมของกวี้นจากหน่วยงาน รัฐ						52.844	0.000
น้อยที่สุด	17	13	16	36	82		
น้อย	15	30	13	22	80		
ปานกลาง	16	56	31	21	124		
มาก	11	25	24	16	76		
มากที่สุด	5	1	8	15	29		
รวม	64	125	92	110	391		
การรับทราบสภาพความเสื่อม โทรมของกวี้นจากการเข้า ร่วมประชุมฟังคำชี้แจง						66.014	0.000
น้อยที่สุด	26	16	25	51	118		
น้อย	12	39	17	31	99		
ปานกลาง	16	49	23	13	101		
มาก	8	18	17	6	49		
มากที่สุด	2	3	10	9	2		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 16 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการบ้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของบ้านต่างกัน

ข่าวสารความเสื่อมโทรมของ บ้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การรับทราบสภาพความเสื่อม โทรมของบ้านจากการอ่าน จากสื่อต่าง ๆ						24.055	0.020
น้อยที่สุด	12	23	21	33	89		
น้อย	23	27	17	25	92		
ปานกลาง	15	53	26	32	126		
มาก	11	19	17	15	62		
มากที่สุด	3	3	11	5	22		
รวม	64	125	92	110	391		
การรับทราบสภาพความเสื่อม โทรมของบ้านจากการฟัง วิทยุ ดูโทรทัศน์						35.132	0.000
น้อยที่สุด	11	8	15	32	66		
น้อย	18	32	17	22	89		
ปานกลาง	23	53	41	34	151		
มาก	7	25	8	18	58		
มากที่สุด	5	7	11	4	27		
รวม	64	125	92	110	391		

4.4.4 เปรียบเทียบความแตกต่าง ของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกรวันพะเยา และพื้นที่โดยรอบ ตามลักษณะของตัวแปรอิสระ คือ การได้รับประโยชน์จากกรวันพะเยาของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 391 ราย โดยใช้สถิติทดสอบ ไค - สแควร์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

ประโยชน์ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ พบว่า ประโยชน์ด้านการพักผ่อนหย่อนใจซึ่งอยู่ในระดับที่มากที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.6 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 52 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกรวัน จำนวน 47 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกรวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 25 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากรวันของจังหวัด และจำนวน 23 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกรวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์จากกรวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการพักผ่อนหย่อนใจที่อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะประโยชน์ในด้านนี้สามารถมองเห็นได้อย่างเด่นชัด เนื่องจากมีลักษณะของการใช้ประโยชน์ในด้านนี้ทั้งจากประชาชนในจังหวัดพะเยาเอง และจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอยู่เป็นประจำ จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์จากกรวันที่แตกต่างกันด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกรวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการใช้น้ำจากกรวันเพื่อการอุปโภค พบว่า ประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 47 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 20 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกรวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 18 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากรวันของจังหวัด และจำนวน 17 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกรวัน เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกรวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์จากกรวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้

น้ำจากกวี้นโดยตรงในการอุปโภค แต่มีการใช้ประโยชน์ในลักษณะทางอ้อม คือ ใช้น้ำซึ่งมีการผลิตโดยนำน้ำจากกวี้นมาผลิตเป็นน้ำประปา จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการใช้น้ำจากกวี้นเพื่อการอุปโภค ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการใช้น้ำจากกวี้นเพื่อการบริโภค พบว่า ประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการบริโภคซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 51 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือ และแนะนำ จำนวน 17 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้น จำนวน 16 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 14 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวี้นของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์จากกวี้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการบริโภคที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสาเหตุเดียวกันกับที่ได้แสดงไว้ในหัวข้อการได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการใช้น้ำจากกวี้นเพื่อการบริโภค ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการใช้น้ำจากกวี้นเพื่อการทำสวน พบว่า ประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการทำสวนซึ่งอยู่ในระดับน้อย มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงสุด ซึ่งมีจำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.6 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 62 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 25 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 12 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวี้นของจังหวัด และจำนวน 6 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวี้น เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวี้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์จากกวี้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการทำสวนที่อยู่ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะปัจจุบันน้ำในกวี้นพะเยามีปัญหาความเสื่อมโทรมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งปริมาณน้ำที่ต้องใช้เพื่อการทำสวนนั้นต้องใช้เป็นจำนวนค่อนข้าง

มาก เมื่อปริมาณน้ำในกวีวันลดลง จึงทำให้ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้านการทำสวนลดลงด้วย จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการใช้น้ำจากกวีวันเพื่อการทำสวน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการใช้น้ำจากกวีวันเพื่อการทำนาข้าว พบว่า ประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการทำนาข้าวซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.3 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 33 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน จำนวน 26 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 23 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ และจำนวน 17 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์จากกวีวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการทำนาข้าวที่อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบกวีวันส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำนาอยู่ติดกับกวีวัน และได้ต้องอาศัยน้ำจากกวีวันในการทำนา จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการใช้น้ำจากกวีวันเพื่อการทำนาข้าว ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการใช้น้ำจากกวีวันเพื่อการทำนาบัว พบว่า ประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการทำนาบัวซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.2 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 46 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 32 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน จำนวน 28 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง และจำนวน 20 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์จากกวีวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำเพื่อการทำนาบัวที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะจำนวนของประชาชนที่มีอาชีพในการปลูกบัวขายลดน้อยลง อันเนื่องมาจากการที่กวีวันพะเยาเกิดปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของ

น้ำที่ลดลง ทำให้การปลูกบัวไม่ได้ผลที่ดีเหมือนในอดีตที่ผ่านมา จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการใช้น้ำจากกวีานเพื่อการทำนาบัว ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีานพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการประมง พบว่า ประโยชน์ด้านการประมงซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.1 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 41 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเอง ภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 23 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีาน จำนวน 22 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีานของจังหวัด และจำนวน 16 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีานพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีานพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการประมงที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะวิถีทางในการดำรงชีวิตของประชาชนได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่เคยใกล้ชิดกับกวีานพะเยา ในลักษณะของการพึ่งพิงทรัพยากรจากกวีานเพื่อการยังชีพ โดยการจับปลาทั้งเพื่อการบริโภคในครัวเรือนหรือนำไปขายเลี้ยงชีพ โดยมีการทำงานหรือประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่การประมง นอกจากนี้ยังมีสาเหตุจากการที่ปริมาณสัตว์น้ำในกวีานได้ลดปริมาณลงเนื่องจากคุณภาพของน้ำต่ำลง และความตื้นเขินของกวีาน จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการประมง ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีานพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการค้าขายในลักษณะร้านอาหารริมกวีาน พบว่า ประโยชน์ในด้านร้านอาหารริมกวีานซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 171 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.7 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 86 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 34 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีานพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 27 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีานของจังหวัด และจำนวน 24 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีาน เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีานพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์

ด้านร้านขายอาหารริมกวีวันที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลกระทบต่อการค้าขาย แม้ว่าโดยสภาพของร้านอาหารที่ตั้งอยู่ริมกวีวันจะมีความได้เปรียบทางด้านการใช้ทัศนียภาพของกวีวันเป็นจุดดึงดูดให้ลูกค้าเข้าไปทานอาหารก็ตาม จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการค้าขายในลักษณะร้านขายอาหารริมกวีวัน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการค้าขายในลักษณะหาบเร่ แผงลอยริมกวีวัน พบว่า ประโยชน์ในด้านการค้าขายแบบหาบเร่ แผงลอยริมกวีวันซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 124 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.7 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 47 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 28 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน จำนวน 25 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีวันของจังหวัด และจำนวน 24 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการค้าขายแบบหาบเร่ แผงลอยริมกวีวันที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลกระทบต่อการค้าขาย รวมทั้งการที่หน่วยงานที่ดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการและพัฒนาให้กวีวันพะเยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ ได้มีมาตรการเข้มงวดในการห้ามมิให้มีการขายแบบหาบเร่ แผงลอยในเขตพื้นที่ด้านหน้าที่ติดกวีวันซึ่งจะเป็นการบดบังทัศนียภาพของกวีวันพะเยา จากผลการศึกษาที่พบว่า การได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการค้าขายในลักษณะหาบเร่ แผงลอยริมกวีวัน ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการค้าขายในลักษณะการเก็บบัวในกวีวันขาย พบว่า ประโยชน์ในด้านการขายบัวที่เก็บจากกวีวันซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 131 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.5 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 54 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 30 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวันพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 25 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีวัน และจำนวน 22 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากวีวันของจังหวัด เมื่อทดสอบทางสถิติ

พบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการขายบัวที่เก็บจากกว๊านที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะสาเหตุเดียวกันกับการได้รับประโยชน์ด้านการใช้น้ำจากกว๊านเพื่อทำนาบัว จากผลการศึกษาที่พบว่าการได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการค้าขายในลักษณะการเก็บบัวในกว๊านขาย ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ด้านการค้าขายในลักษณะการขายสินค้าทำจากผักตบชวาที่เก็บจากกว๊านพะเยา
พบว่า ประโยชน์ในด้านการขายสินค้าทำจากผักตบชวาที่เก็บจากกว๊านซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.6 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 64 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 30 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 27 ราย ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด และจำนวน 26 ราย ให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊าน เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์ด้านการขายสินค้าทำจากผักตบชวาที่เก็บจากกว๊านที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะในปัจจุบันประชาชนโดยรอบกว๊านได้มีการประกอบอาชีพในการผลิตสินค้าที่ทำจากผักตบชวาเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผักตบชวาในกว๊านซึ่งแต่เดิมมีปริมาณมากได้ลดน้อยลงจนถึงระดับที่ขาดแคลน โดยได้มีการสั่งซื้อผักตบชวาจากแหล่งอื่นมาใช้ทดแทนผักตบชวาจากกว๊านพะเยา จากผลการศึกษาที่พบว่าการได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันด้านการค้าขายในลักษณะการขายสินค้าทำจากผักตบชวาที่เก็บจากกว๊านพะเยา ซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประโยชน์ที่ได้รับจากกว๊านในปัจจุบัน พบว่า ประโยชน์ที่ได้รับในปัจจุบันซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการสูงที่สุด ซึ่งมีจำนวน 131 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.5 โดยมีลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียงตามลำดับได้ดังนี้ จำนวน 50 ราย ให้แต่ละชุมชนเป็นผู้วางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเพื่อใช้ปฏิบัติกันเองภายในชุมชน โดยให้ภาครัฐและเอกชนช่วยเหลือและแนะนำ จำนวน 35 ราย ให้หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบแต่ให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลควบคุมกันเอง จำนวน 23 รายเท่ากัน ให้เลือกตัวแทนแต่ละชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพัฒนากว๊านของจังหวัด และให้รัฐทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนที่จะมีการดำเนินการใด ๆ

ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกวีาน เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีานพะเขาและพื้นที่โดยรอบตามลักษณะการได้รับประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.003 ทั้งนี้การได้รับประโยชน์จากกวีานในปัจจุบันที่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะลักษณะการใช้ประโยชน์จากกวีานพะเขามีมากมายหลายวัตถุประสงค์ด้วยกัน ซึ่งประโยชน์ที่ประชาชนแต่ละคนได้รับนั้นมีระดับแตกต่างกันออกไป ดังผลการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดในหัวข้อ 4.4.4 จากผลการศึกษาที่พบว่าประโยชน์ที่ได้รับจากกวีานในปัจจุบันที่แตกต่างกันซึ่งมีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวีานพะเขาและพื้นที่โดยรอบ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการก้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากก้นต่างกัน

การได้รับประโยชน์จาก ก้นพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การพักผ่อนหย่อนใจ						45.209	0.000
น้อยที่สุด	2	6	1	2	11		
น้อย	1	7	3	5	16		
ปานกลาง	17	36	15	10	78		
มาก	19	53	26	41	139		
มากที่สุด	25	23	47	52	147		
รวม	64	125	92	110	391		
การใช้น้ำเพื่อการอุปโภค						92.736	0.000
น้อยที่สุด	7	6	6	12	31		
น้อย	9	39	22	1	71		
ปานกลาง	18	47	20	17	102		
มาก	10	21	21	34	86		
มากที่สุด	20	12	23	46	101		
รวม	64	125	92	110	391		
การใช้น้ำเพื่อการบริโภค						84.890	0.000
น้อยที่สุด	10	9	9	19	47		
น้อย	12	37	26	3	78		
ปานกลาง	14	51	16	17	98		
มาก	10	15	19	32	76		
มากที่สุด	18	13	22	39	92		
รวม	64	125	92	110	391		
การใช้น้ำเพื่อการทำสวน						84.063	0.000
น้อยที่สุด	16	21	15	40	92		
น้อย	12	62	25	6	104		
ปานกลาง	14	24	21	17	76		
มาก	10	8	19	24	61		
มากที่สุด	13	10	12	23	58		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 17 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากกวนต่างกัน

การได้รับประโยชน์จาก กวนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
การใช้น้ำเพื่อทำนาข้าว						36.839	0.000
น้อยที่สุด	16	16	10	34	76		
น้อย	5	25	10	6	46		
ปานกลาง	9	28	22	13	72		
มาก	17	33	24	24	98		
มากที่สุด	17	23	26	33	99		
รวม	64	125	92	110	391		
การใช้น้ำเพื่อทำนาบัว						60.490	0.000
น้อยที่สุด	20	46	28	32	126		
น้อย	13	48	19	7	87		
ปานกลาง	12	13	23	22	70		
มาก	9	7	14	25	55		
มากที่สุด	10	11	8	24	53		
รวม	64	125	92	110	391		
การประมง						71.863	0.000
น้อยที่สุด	22	41	16	23	102		
น้อย	6	40	18	3	67		
ปานกลาง	16	31	19	19	85		
มาก	13	13	26	30	82		
มากที่สุด	7	10	13	25	55		
รวม	64	125	92	110	391		
การค้าขาย ลักษณะร้านอาหาร ริมกวน						94.744	0.000
น้อยที่สุด	27	86	34	24	171		
น้อย	1	14	12	2	29		
ปานกลาง	6	4	6	6	22		
มาก	11	7	13	33	64		
มากที่สุด	19	14	27	45	105		
รวม	64	125	92	110	391		

(ตารางที่ 17 ต่อ) การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกรีนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
ระหว่างประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากวันต่างกัน

การได้รับประโยชน์จาก กรีนพะเยาและพื้นที่โดยรอบ	ลักษณะของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ				จำนวน	การทดสอบทาง สถิติ	
	ร่วมเป็น กรรมการ	จัดการ โดยชุมชน	ควบคุม โดยชุมชน	ประชา พิจารณ์		χ^2	α
หาบเร่ แผงลอยริมกว๊าน						56.166	0.000
น้อยที่สุด	25	47	24	28	124		
น้อย	5	30	20	4	59		
ปานกลาง	12	23	11	14	60		
มาก	15	17	25	38	95		
มากที่สุด	7	8	12	26	53		
รวม	64	125	92	110	391		
การขายบัวที่เก็บจากกว๊าน						38.723	0.000
น้อยที่สุด	22	54	30	25	131		
น้อย	14	33	12	11	70		
ปานกลาง	16	18	22	34	90		
มาก	5	12	16	21	54		
มากที่สุด	7	8	12	19	46		
รวม	64	125	92	110	391		
ขายสินค้าทำจากผักตบชวา						45.922	0.000
น้อยที่สุด	27	64	30	26	147		
น้อย	10	30	15	17	72		
ปานกลาง	14	15	16	25	70		
มาก	5	5	12	26	48		
มากที่สุด	8	11	19	16	54		
รวม	64	125	92	110	391		
ประโยชน์ที่ได้รับจากวันใน ปัจจุบัน						30.184	0.003
น้อยที่สุด	16	17	7	32	72		
น้อย	8	23	20	15	66		
ปานกลาง	23	50	35	23	131		
มาก	13	26	23	27	89		
มากที่สุด	4	9	7	13	33		
รวม	64	125	92	110	391		